

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Затверджений
рішенням Рахункової палати
від 26.03.2019 № 7-4

ЗВІТ

**про результати фінансового аудиту
Державного агентства рибного господарства України**

Київ 2019

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	3
ПРЕАМБУЛА	5
ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ’ЄКТА АУДИТУ	10
РЕЗЮМЕ АУДИТОРСЬКИХ ВИСНОВКІВ	16
1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНКА ПРАВИЛЬНОСТІ ВЕДЕННЯ І ПОВНОТИ ОБЛІКУ	19
1.1. <i>Стан внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту</i>	19
1.2. <i>Оцінка правильності ведення, повноти бухгалтерського обліку</i>	23
2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ТА ЗВЕДЕНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ	24
2.1. <i>Аудит Держрибагентства</i>	24
2.1.1. <i>Аудит розрахунків з оплати праці</i>	24
2.1.2. <i>Аудит розрахунків з підзвітними особами</i>	27
2.1.3. <i>Аудит нефінансових активів</i>	29
2.1.4. <i>Аудит фінансових активів</i>	37
2.1.5. <i>Аудит розрахунків з пов’язаними сторонами</i>	37
2.1.6. <i>Аудит розрахунків за паливе з ТзОВ «Техойл НК»</i>	41
2.1.7. <i>Аудит розрахунків зі сплати внесків до бюджетів міжнародних морських організацій, членами яких є Україна</i>	42
2.1.8. <i>Аудит здійснення міжнародних заходів з регулювання питань сталого використання водних біоресурсів в Азовському морі та на території України</i>	43
2.1.9. <i>Аудит дотримання законодавства про закупівлі</i>	44
2.2. <i>Аудит територіальних органів та бюджетних установ Держрибагентства</i>	44
ВИСНОВКИ	51
ПРОПОЗИЦІЇ	58

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Скорочення	Повна назва установи, законодавчого і нормативного акта
Мінагрополітики	Міністерство аграрної політики та продовольства України
Держрибагентство	Державне агентство рибного господарства України
Казначейство	Державна казначейська служба України
Закон № 3723	Закон України від 16.12.1993 № 3723-ХІІ «Про державну службу»
Закон № 889	Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII
Закон № 922	Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі»
Закон № 996	Закон України від 16.07.1999 № 996 -XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
Закон № 1378	Закону України від 11.12.2003 № 1378 «Про оцінку земель»
Постанова № 894	Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 894 «Питання функціонування територіальних органів Державного агентства рибного господарства»
Постанова № 306	Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 306 «Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями»
Типове положення № 59	Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59
Порядок № 100	Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100
Постанова № 98	Постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів»
Постанова № 306	Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 306 «Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями»
Порядок № 13	Порядок формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 13
Положення № 879	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879, зареєстроване у Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142
Наказ № 572	Наказ Мінфіну від 17.06.2015 № 572, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.07.2015 за № 788/27233 «Про затвердження типової форми для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації»
Методичні рекомендації з обліку основних засобів	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів для суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (із змінами та доповненнями)

Скорочення	Повна назва установи, законодавчого і нормативного акта
Методичні рекомендації з обліку нематеріальних активів	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів для суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (із змінами та доповненнями)
Методичні рекомендації з обліку запасів	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів для суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (із змінами та доповненнями)
Методичні рекомендації щодо облікової політики	Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11
НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності»	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затверджене наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541, зареєстрованим у Мін'юсті 28.01.2010 за № 103/17398
НП(С)БО 121 «Основні засоби»	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1017/18312
НП(С)БО 122 «Нематеріальні активи»	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1018/18313
НП(С)БО 123 «Запаси»	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим в Мін'юсті 01.11.2010 за № 1019/18314
Наказ № 755	Типові форми меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядок їх складання, затверджені наказом Мінфіну від 08.09.2017 № 755, зареєстрованим у Мін'юсті 20.11.2017 за № 1416/31284
План рахунків	Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затверджені наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим в Мін'юсті 16.01.2016 за № 86/28216
Інструкція № 59	Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджена наказом Мінфіну від 13.03.1998 № 59 (із змінами та доповненнями), зареєстрованим у Мін'юсті 31.03.1998 за № 218/2658
Порядок № 44	Порядок складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затверджений наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44 (у редакції наказу Мінфіну від 07.02.2017 № 44), зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509
Порядок № 307	Порядок заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2017 № 307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.03.2017 за № 384/30252
Інструкція № 333	Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333

ПРЕАМБУЛА

Підстави для проведення аудиту: План роботи Рахункової палати на 2019 рік, доручення департаменту та/або територіальному підрозділу для виконання повноважень члена Рахункової палати та забезпечення здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) від 07.11.2018 № 03-5.

Мета аудиту: перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності, фінансової і бюджетної звітності апарату Держрибагентства щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами Держрибагентством, його територіальними органами та бюджетними установами.

Предмет аудиту:

- консолідована фінансова та зведена бюджетна звітність, фінансова і бюджетна звітність апарату Держрибагентства за 2018 рік;
- облікова політика Держрибагентства;
- фінансово-господарські операції;
- первинні документи бухгалтерського обліку;
- договори, укладені Держрибагентством, його територіальними органами та бюджетними установами;
- накази та інші розпорядчі документи Держрибагентства;
- планові документи;
- реєстри синтетичного обліку – меморіальні ордери (накопичувальні відомості);
- реєстри аналітичного обліку – книги і картки;
- книга «Журнал-головна»;
- елементи автоматизації бухгалтерського обліку;
- інші статистичні і довідкові матеріали, які характеризують стан використання коштів Держрибагентством;
- система внутрішнього контролю;
- внутрішнє середовище (середовище контролю), тобто, існуючі в Держрибагентстві процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила та принципи управління людськими ресурсами тощо, які спрямовані на забезпечення реалізації законодавчо закріплених за Держрибагентством функцій і завдань та досягнення визначеної мети і цілей.

Об'єкти аудиту:

Державне агентство рибного господарства України;
Управління Державного агентства рибного господарства у Вінницькій, Дніпропетровській, Львівській, Херсонській областях, у м. Києві та Київській

області;

Управління охорони, використання і відтворення біоресурсів та регулювання рибальства у Вінницькій та Херсонській областях;

Державні установи: «Виробничо-експериментальний Дніпровський осетровий рибовідтворювальний завод ім. академіка С. Т. Артющика»; «Херсонський виробничо-експериментальний завод по розведенню молоді частикових риб»; «Новокаховський рибоводний завод частикових риб».

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

часові: період, охоплений аудитом – 2018 рік.

територіальні обмеження – міста Вінниця, Дніпро, Київ, Львів, Херсон та Херсонська область.

Критерії оцінки, які використовувались у ході аудиту, ґрунтувалися на аудиторських твердженнях щодо:

класів господарських операцій та подій у періоді, охопленому аудитом:

- **настання** – всі господарські операції та події, які були зареєстровані, дійсно мали місце і стосуються об'єкта аудиту;

- **повноти** – всі господарські операції та події, які повинні реєструватися, були зареєстровані;

- **існування** – всі фінансові та нефінансові активи наявні;

- **точності, оцінки та розподілу** – всі фінансові та нефінансові активи включені до фінансової та бюджетної звітності у відповідних сумах, а усі пов'язані з цим коригування щодо оцінки або розподілу належно зареєстровані;

- **точності** – суми та інші дані щодо господарських операцій та подій були записані правильно;

- **закриття періоду** – господарські операції та події були зареєстровані у правильному звітному періоді;

- **класифікації** – господарські операції та події були зареєстровані на належних рахунках бухгалтерського обліку за своєю економічною суттю;

- **законності** – господарські операції здійснювались згідно з вимогами чинного законодавства; рішення об'єкта аудиту щодо здійснення таких операцій відповідають діючому законодавству, рішенням Верховної Ради України та дозволам Державної казначейської служби України, зокрема: кошти державного бюджету використовуються на цілі, передбачені бюджетними призначеннями, встановленими законом про Державний бюджет України, напрямам використання бюджетних коштів, визначеним у паспорті бюджетної програми або в порядку використання бюджетних коштів, бюджетним асигнуванням;

- **подання** – господарські операції та події відповідно узагальнені та деталізовані й чітко викладені, пов'язані розкриття є релевантними та зрозумілими в контексті вимог застосовної концептуальної основи фінансового звітування;

бухгалтерського балансу на кінець звітного періоду:

- **повноти** – всі активи та зобов'язання, які повинні бути відображені, відображені в повному обсязі;
- **наявності** – всі активи та зобов'язання є в наявності;
- **цінності та розміщення** – всі активи та зобов'язання включено до фінансової звітності у належних обсягах та всі підсумовуючі оцінки або розподіли відображені належним чином;
- **прав та обов'язків** – утримання та контроль за активами та зобов'язаннями об'єкта аудиту є обов'язком установи;

представлення та розкриття:

- **повноти** – у фінансовій звітності відображено всі необхідні розкриття;
- **виникнення** – розкриті події, транзакції та інші питання дійсно відбулися;
- **точності та цінності** – фінансова та інша інформація розкрита чітко та у необхідному обсязі;
- **прав та обов'язків** – розкриті події, господарські операції та інші питання стосуються установи.

Обсяг та зміст аудиторських процедур:

Аудит передбачав виконання аудиторських процедур задля отримання аудиторських доказів стосовно сум, відображених у консолідованій фінансовій та зведеній бюджетній звітності, фінансовій і бюджетній звітності апарату. Аудит містить також оцінку прийнятності облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального представлення фінансових та бюджетних звітів.

У ході аудиту аудиторською групою використовувався принцип вибіркової перевірки наданої інформації, в результаті якої для формування аудиторського висновку брались тільки істотні помилки, які перевищували 10,2 тис. гривень¹.

Ураховуючи високі аудиторські ризики, аудиторами застосована аудиторська вибірка елементів у межах генеральної сукупності.

Для формулювання належного аудиторського висновку під час аудиту аудиторські докази отримані за допомогою здійснення таких процедур, як: перевірка, анкетування, запит, звіряння, огляд, оцінка, опитування, підрахунок, перерахунок, повторне обчислення, порівняння, зіставлення, спостереження, тестування, узагальнення, обстеження.

¹Рівень незначної помилки визначено на рівні 0,25 відс. значення суттєвості для бюджетної звітності. Незначна помилка – це неправильна класифікація статей балансу, яка може не вважатися суттєвою в контексті фінансової звітності в цілому, якщо сума неправильної класифікації, незначна порівняно з розміром відповідних статей балансу, не впливає на звіт про фінансові результати або основні коефіцієнти. При цьому незначними помилками не вважаються помилки, пов'язані з шахрайством або нецільовим використанням коштів.

Для підтвердження річної консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності, фінансової і бюджетної звітності апарату Держрибагентства контрольною групою здійснено аудит щодо: розрахунків з оплати праці, нефінансових активів, з пов'язаними сторонами, з міжнародними організаціями, за відрядження, інших господарських операцій.

Рівень суттєвості для виявлених порушень і відхилень фінансових показників встановлено з урахуванням факту визнання Держрибагентства, що є центральним органом виконавчої влади, та його територіальних органів і бюджетних установ розпорядниками коштів державного бюджету, майно яких є державною власністю, а забезпечення їх діяльності стовідсотково з Державного бюджету України. Суттєвість для консолідованої фінансової звітності та фінансової звітності апарату визначено на рівні 1 відс. валюти балансу, що становить відповідно 2 376,0 тис. грн та 547,9 тис. гривень. Для зведеної бюджетної звітності та бюджетної звітності апарату суттєвість визначено на рівні 1 відс. касових видатків, що становить відповідно 4 073,2 тис. грн. та 643,5 тис. гривень. Ураховуючи ризик невиявлення помилок та, як наслідок, надання неправильного висновку, для розрахунку розміру вибірки застосовано таку величину суттєвості виконання: для консолідованої фінансової звітності – 1 716,8 тис. грн²; для зведеної бюджетної звітності – 3 116,0 тис. грн³, для фінансової звітності апарату – 395,8 тис. грн⁴ і для бюджетної звітності апарату – 492,3 тис. гривень⁵.

Оцінка ризиків

✓ Під час попереднього вивчення предмету та об'єкта аудиту визначено:

▪ **суттєві всеохоплюючі ризики, зокрема:**

- можливість керівництва нехтувати засобами внутрішнього контролю та маніпулювати даними бухгалтерського обліку і звітності;

² Суттєвість виконання встановлена на рівні 85 відс. суттєвості за мінусом очікуваної помилки. Очікувана помилка визначена на рівні 15 відс. суттєвості. Очікувана помилка $2376,0 \times 0,15 = 356,4$ тис. гривень. Суттєвість виконання $(2376,0 - 356,4) \times 0,85 = 1716,8$ тис. гривень.

³ Суттєвість виконання встановлена на рівні 90 відс. суттєвості за мінусом очікуваної помилки. Очікувана помилка визначена на рівні 15 відс. суттєвості. Очікувана помилка $4073,2 \times 0,15 = 610,98$ тис. гривень. Суттєвість виконання $(4073,2 - 610,98) \times 0,9 = 3116,0$ тис. гривень.

⁴ Суттєвість виконання встановлена на рівні 85 відс. суттєвості за мінусом очікуваної помилки. Очікувана помилка визначена на рівні 15 відс. суттєвості. Очікувана помилка $547,9 \times 0,15 = 82,19$ тис. гривень. Суттєвість виконання $(547,9 - 82,19) \times 0,85 = 395,85$ тис. гривень.

⁵ Суттєвість виконання встановлена на рівні 85 відс. суттєвості за мінусом очікуваної помилки. Очікувана помилка визначена на рівні 15 відс. суттєвості. Очікувана помилка $643,5 \times 0,15 = 96,53$ тис. гривень. Суттєвість виконання $(643,5 - 96,53) \times 0,85 = 464,92$ тис. гривень.

- наявність нового програмного забезпечення для автоматизованого ведення бухгалтерського обліку;
- нездійснення оцінки звітності управління внутрішнього аудиту до її представлення Казначейству;
- запровадження Казначейством у 2018 році нової системи електронного звітування.

З метою реагування на суттєві всеохоплюючі ризики аудит проводився досвідченими працівниками департаменту із застосуванням процедур контролю якості, як безпосередньо в складі контрольної групи, так і керівництвом департаменту та членом Рахункової палати, відповідальним за здійснення зазначеного контрольного заходу;

▪ **суттєві специфічні ризики**, зокрема:

- передання матеріальних цінностей новоствореним територіальним підрозділам через апарат Держрибагентства;
- направлення працівників у відрядження без виплати авансу;
- наявність у Держрибагентства судових позовів щодо невиконання умов укладених договорів;
- перебування частини матеріальних цінностей Держрибагентства на відповідальному зберіганні підприємств та установ, які належать до сфери його управління;
- розрахунки за операціями з пов'язаними сторонами (витрати на оплату послуг (крім комунальних) містять розрахунки з підприємствами та установами, які належать до сфери управління Держрибагентства);
- віддаленість праці (в інших містах України) інспекторів відділу портів, технічного нагляду суден рибного господарства та моніторингу;
- проведення Держрибагентством у 2018 році складних господарських операцій, пов'язаних з конвертацією іноземної валюти, для розрахунків з міжнародними організаціями CCAMLR і NAFO, членами яких є Україна;
- нарахування заробітної плати за дні відряджень державним службовцям;
- невідповідність фактичної наявності матеріальних цінностей Держрибагентства обліковим даним, у зв'язку з незакріпленням їх за матеріально відповідальними особами.

✓ Під час проведення аудиту також ідентифіковано **суттєвий специфічний ризик**, а саме: неналежний облік нефінансових активів (основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, нематеріальні активи, капітальні інвестиції).

✓ З метою реагування на визначені суттєві специфічні ризики застосовано відповідні заходи контролю, зокрема, збільшено розмір вибірки та проведено додаткові процедури⁶.

⁶ Додатково проведені аналітичні процедури, запит, звіряння, огляд, опитування, повторне обчислення, порівняння, зіставлення, спостереження, тестування.

Відповідальність управлінського персоналу Держрибагентства за фінансову та бюджетну звітність

Управлінський персонал Держрибагентства несе відповідальність за складання фінансової та бюджетної звітності і її достовірне представлення згідно з вимогами чинного законодавства, а також за цільове використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами та внутрішній контроль, який він вважає необхідним для забезпечення складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства та помилок.

Відповідальність аудитора

Аудит проведено відповідно до вимог:

- Регламенту Рахункової палати, затвердженого рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 № 22-7, та із застосуванням Методичного посібника з питань фінансового аудиту, який розглянуто на засіданні Рахункової палати 18.12.2018 (рішення Рахункової палати від 18.12.2018 № 32-1;

- міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI: 100 «Фундаментальні принципи здійснення аудитів в державному секторі», 200 «Фундаментальні принципи здійснення фінансового аудиту», 1230 «Аудиторська документація», 1240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності», 1250 «Розгляд законодавчих і нормативних актів при аудиті фінансової звітності», 1260 «Повідомлення інформації з питань аудиту тим, кого наділено найвищими повноваженнями», 1265 «Повідомлення інформації про недоліки внутрішнього контролю тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та управлінському персоналу», 1300 «Планування аудиту фінансової звітності», 1315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», 1320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту», 1330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики», 1450 «Оцінка викривлень, ідентифікованих під час аудиту», 1500 «Аудиторські докази», 1505 «Зовнішні підтвердження», 1520 «Аналітичні процедури», 1530 «Аудиторська вибірка», 1550 «Пов'язані сторони», 1700 «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності», 1705 «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» у частині, що не суперечить Конституції та законам України.

Вказані стандарти вимагають дотримання відповідних етичних норм, а також здійснення планування й проведення аудиту для отримання достатньої впевненості, що консолідована фінансова та зведена бюджетна звітність не містять суттєвих викривлень.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА АУДИТУ

Відповідно до Положення про Державне агентство рибного господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 895 (далі – Положення про Держрибагентство),

Держрибагентство є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства і який реалізує державну політику у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства.

Відповідно до Положення про Держрибагентство основними завданнями Держрибагентства є:

1) реалізація державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства; 2) внесення на розгляд Міністра аграрної політики та продовольства пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства.

Положенням про Держрибагентство передбачено, що Держрибагентство (орган рибоохорони) здійснює свої повноваження безпосередньо, а також через утворені в установленому порядку територіальні органи (органи рибоохорони) та спеціально уповноважений орган державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства – Рибфлотнагляд, який на сьогодні ліквідовано, а відповідні його функції передані Держрибагентству, зокрема Управлінню державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості.

Рекомендація. *Внести зміни до Положення про Держрибагентство, в частині виключення слів «спеціально уповноважений орган державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства».*

Положеннями про територіальні органи Держрибагентства передбачено, що вони діють у складі Держрибагентства як відокремлені структурні підрозділи і йому підпорядковуються, а також мають самостійні баланси, відповідні рахунки в органах казначейства, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Відповідно до статті 25 Закону України від 17.03.2011 № 3166 «Про центральні органи виконавчої влади» фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Держрибагентство з метою організації своєї діяльності, зокрема, контролює діяльність територіальних органів Держрибагентства; організовує планово-фінансову роботу в апараті Держрибагентства, його територіальних органах, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери його управління, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку в установленому законодавством порядку.

Слід зазначити, що **постановою Кабінету Міністрів України від**

30.09.2015 № 894 «Питання функціонування територіальних органів Державного агентства рибного господарства» (далі – Постанова № 894) передбачено ліквідацію як юридичних осіб публічного права територіальних органів Державного агентства рибного господарства та утворення територіальних органів Державного агентства рибного господарства як структурних підрозділів в апараті Держрибагентства. правонаступником майна територіальних органів Державного агентства рибного господарства, що ліквідуються, є зазначене Агентство.

Крім того, на Держрибагентство покладено зокрема, здійснення територіальними органами, що ліквідуються, функцій та повноважень до утворення територіальних органів як структурних підрозділів апарату Державного агентства рибного господарства.

Аудитом встановлено, що станом на 05.02.2019 із 29 територіальних органів Держрибагентства, що ліквідуються згідно з додатком 1 до Постанови № 894, 13 територіальних органів припинено, 16 – знаходяться в стані припинення. Причинами довготривалого процесу ліквідації є тривалість процедур переоформлення земельних ділянок, формування переліку справ для передання до архівної установи, перебування на балансі майна, проведення перевірок органами ДФС, проведення конкурсу на зайняття вакантної посади начальника управління тощо.

Постановою Кабінету Міністрів від 05.04.2014 № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів виконавчої влади, інших державних органів» затверджено граничну чисельність працівників апарату Держрибагентства та його територіальних органів у кількості 1717 од., з яких 1272 од. – державні службовці.

Станом на 01.01.2019 штатна чисельність працівників апарату Держрибагентства та його територіальних органів становить 1960 од. (477 од. – у територіальних органах, що ліквідуються, 1483 од. – у новоутворених територіальних органах як структурних підрозділах апарату Держрибагентства), з яких 1402 од. – державні службовці.

Фактична чисельність працівників апарату Держрибагентства та його територіальних органів становить усього 1224 од. (49 од. – у територіальних органах, що ліквідуються, 1175 од. – у новоутворених територіальних органах як структурних підрозділах апарату Держрибагентства), з яких 900 од. – державні службовці.

В 2018 році Держрибагентству кошторисами (за відповідними бюджетними програмами) передбачено видатки в обсязі 414 931 тис. грн, у тому числі загального фонду 403 919,7 тис. грн та спеціального – 8 011,3 тис. грн (табл. 1).

Таблиця 1

Виконання Держрибагентством бюджетних програм у 2018 році

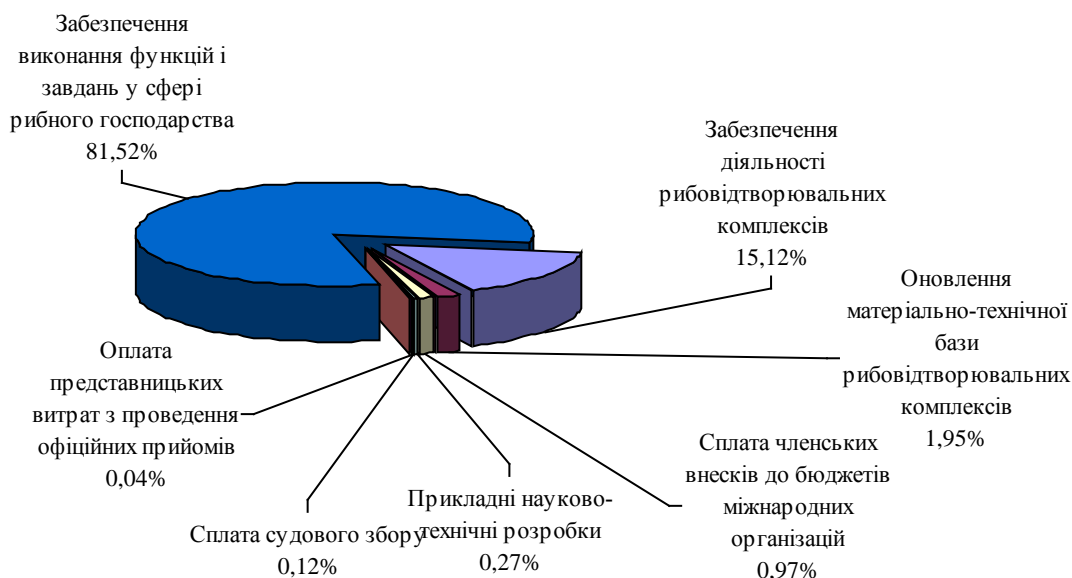
тис. гривень

КПКВК	Затверджено на рік	Отримано залишок	Надійшло коштів за звітний період	Касові видатки	Залишок на кінець року	Відсоток виконання бюджетних програм
Загальний фонд						
2804010 ⁷	326 771,9	x	326 771,9	325 151,5	x	99,5
2804020 ⁸	71 747,8	x	71 747,8	69 061,1	x	96,3
2804030 ⁹	1 100,0	x	1 100,0	1 100,0	x	100,0
2804090 ¹⁰	4 300,0	x	4 300,0	4 115,2	x	95,7
Всього	403 919,7	0	403 919,7	399 427,8	0	98,9
Спеціальний фонд						
2804010	7 516,5	193,2	7 717,2	7 408,9	501,5	98,6
2804020	494,8	15,5	511,0	485,7	40,8	98,2
Всього	8 011,3	208,7	8 228,2	7 894,6	542,3	98,5
Разом	411 931,0	208,7	412 147,9	407 322,4	542,3	98,9

Аналіз даних, наведених в табл. 1 свідчить, що касові видатки загального фонду державного бюджету протягом 2018 року становили 399 427,8 тис. грн, або 98,9 відс., спеціального фонду – 7 894,6 тис. грн, або 98,5 відсотка.

Структуру касових видатків Держрибагентства у 2018 році за КПКВК 2804010, 2804020, 2804030 та 2804090 відображає діаграма 1.

Діаграма 1. Структура касових видатків Держрибагентства у 2018 році за КПКВК 2804010, 2804020, 2804030 та 2804090

⁷ Керівництво та управління у сфері рибного господарства.

⁸ Організація діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного господарства.

⁹ Прикладні науково-технічні розробки, виконання робіт за державними замовленнями у сфері рибного господарства.

¹⁰ Міжнародна діяльність у галузі рибного господарства.

Структура Держрибагентства, відповідно до його положення, затверджується Головою Держрибагентства за погодженням з Міністром аграрної політики та продовольства. Організаційна структура Держрибагентства наведена в додатку 1.

Відповідно до Структури Державного агентства рибного господарства, затвердженої Головою Держрибагентства Ковалівим Я. Б. та погодженої Міністром аграрної політики та продовольства Кутовим Т. В. у 2016 році, апарат Держрибагентства містить 20 самостійних структурних підрозділів з кількістю штатних одиниць 200, та 26 територіальних органів – відокремлених структурних підрозділів з кількістю штатних одиниць 1517.

Згідно з Положенням про Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Державного агентства рибного господарства України (далі – Положення про Управління) Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності (далі – Управління) є самостійним структурним підрозділом Держрибагентства та складається з трьох відділів: фінансовий; бухгалтерського обліку та звітності; звітності державних підприємств.

Аудитом встановлено, що Положення про Управління не узгоджується з вимогами Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59, в частині визначення основних завдань та функцій бухгалтерської служби. Зокрема, у цьому Положенні не визначено таких завдань, як: відображення у документах достовірної та у повному обсязі інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління бюджетними призначеннями (асигнуваннями) та фінансовими і матеріальними (нематеріальними) ресурсами; забезпечення дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, своєчасного подання на реєстрацію таких зобов'язань, здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань, достовірного та у повному обсязі відображення операцій у бухгалтерському обліку та звітності; забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів; запобігання виникненню негативних явищ у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація внутрішньогосподарських резервів.

Водночас, у Положенні про відділ бухгалтерського обліку та звітності, затвердженому Головою Державного агентства рибного господарства України Ковалівим Я. Б. 29.09.2016, який є структурним підрозділом управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності, визначені завдання та функції цього відділу, які чітко відповідають вимогам бухгалтерської служби згідно з Типовим положенням № 59.

Отже, фактично функції бухгалтерської служби виконує відділ бухгалтерського обліку та звітності, який очолює начальник відділу, а не головний бухгалтер, як це передбачено пунктом 9 Типового положення № 59.

Рекомендація. Внести зміни до Положення про Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Державного агентства рибного господарства України у частині приведення його у відповідність із Законом № 996 та Типовим положенням № 59.

Крім того аудитом встановлено, що визначені положенням про управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Держрибагентства повноваження начальника управління – головного бухгалтера частково відповідають вимогам Закону № 996 та Типового положення № 59. Зокрема, цим положенням не передбачено здійснення начальником управління – головним бухгалтером організації роботи з ведення бухгалтерського обліку та забезпечення виконання завдань, покладених на бухгалтерську службу; погодження проектів договорів (контрактів), у тому числі про повну індивідуальну матеріальну відповідальність, із забезпеченням дотримання вимог законодавства щодо цільового використання бюджетних коштів та збереження майна; погодження кандидатури працівників бюджетної установи, яким надається право складати та підписувати первинні документи щодо проведення господарських операцій, пов'язаних з відпуском; створення умов для належного збереження майна, цільового та ефективного використання фінансових, матеріальних (нематеріальних), інформаційних та трудових ресурсів; удосконалення порядку здійснення поточного контролю; здійснення контролю за: додержанням вимог законодавства під час попередньої оплати товарів, робіт та послуг у разі їх закупівлі за бюджетні кошти; погодження документів, пов'язаних з витрачанням фонду заробітної плати, встановленням посадових окладів і надбавок працівникам.

Рекомендація. У положенні про Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Державного агентства рибного господарства України визначити повноваження керівника бухгалтерської служби (головного бухгалтера) відповідно до Закону № 996 та Типового положення № 59.

Аудитом встановлено, що не дотримано пункту 11 Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2017 № 307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.03.2017 за № 384/30252 (далі – Порядок № 307), та пункту 17 Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 09.02.2012 за № 196/20509 (далі – Порядок № 44), в частині підписання консолідованої фінансової звітності та зведеної бюджетної звітності Держрибагентства станом на 1 січня 2019 року начальником відділу бухгалтерського обліку та звітності, яка не є головним бухгалтером.

Довідково. Згідно з пунктом 11 Порядку № 307, фінансову звітність підписують керівник суб'єкта державного сектору та головний бухгалтер.

Відповідно до пункту 17 розділу I Порядку № 44, форми звітності та пояснювальні записки підписуються керівниками і головними бухгалтерами.

Рекомендація. При складанні та підписанні консолідованої фінансової звітності та зведеної бюджетної звітності чітко дотримуватись вимог Порядку № 307 та Порядку № 44 в частині підписання звітності безпосередньо головним бухгалтером.

РЕЗЮМЕ АУДИТОРСЬКИХ ВИСНОВКІВ

I. До консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності Держрибагентства.

Враховуючи визначений рівень суттєвості для консолідованої фінансової звітності 2 376,0 тис. грн та 4 073,2 тис. грн для зведеної бюджетної звітності Держрибагентства, є підстави для надання умовно-позитивного висновку щодо законності проведених витрат та умовно-позитивного висновку щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності.

Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат

Фінансовим аудитом Держрибагентства виявлено низки використання бюджетних коштів з недотриманням вимог нормативно-правових актів на загальну суму 433,9 тис. грн, зокрема:

- зайво виплачено заробітну плату за дні відряджень державним службовцям на загальну суму 402,7 тис. грн (стаття 42 Закону України «Про державну службу»);

- при обміні валюти сплачено не за цільовим призначенням комісію на загальну суму 31,2 тис. грн за КЕКВ 2630 „Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям” (Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затверджена наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333).

Зазначене вище дає підстави для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат.

Модифікований (умовно-позитивний) висновок щодо законності проведених витрат

За винятком питань, описаних в підставі для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат, в усіх суттєвих аспектах кошти державного бюджету використані Держрибагентством на цілі, визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регулюють питання використання бюджетних коштів.

Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності

Під час проведення аудиту виявлені викривлення. Так, у порушення норм Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» у консолідованій фінансовій звітності Держрибагентства за 2018 рік у складі нематеріальних активів відображено розробки (дослідження) на загальну суму 33146,1 тис. грн, які не відповідають критеріям визнання нематеріальних активів, а їх вартість відноситься на витрати установи.

Зазначене вище дає підстави для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності.

Модифікований (умовно-позитивний) висновок щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності

За винятком впливу факторів, описаних в підставі для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності, консолідована фінансова та зведена бюджетна звітність Держрибагентства станом на 01.01.2019 була складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності в рамках звітування згідно з концептуальною основою достовірного подання, сформована з дотриманням вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541, та Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509, забезпечує достовірність даних щодо надходжень, витрат бюджетних коштів і правильно визначає фінансовий стан Держрибагентства в усіх суттєвих аспектах.

II. До фінансової та бюджетної звітності апарату Держрибагентства.

Враховуючи визначений рівень суттєвості для фінансової звітності 547,9 тис. грн та 643,5 тис. грн для бюджетної звітності апарату Держрибагентства, є підстави для надання умовно-позитивного висновку щодо законності проведених витрат та негативного висновку щодо фінансової та бюджетної звітності.

Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат

Під час проведення фінансового аудиту апарату Державного агентства рибного господарства України виявлено низки використання Держрибагентством бюджетних коштів на загальну суму 433,9 тис. грн з недотриманням вимог законодавства та нормативно-правових актів, зокрема:

- зайво виплачено заробітну плату державним службовцям за дні відряджень на загальну суму 402,7 тис. грн з недотриманням статті 42 Закону України «Про державну службу»;

- при обміні валюти сплачено комісію на загальну суму 31,2 тис. грн за КЕКВ 2630 „Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям”, що є недотриманням Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333.

Зазначене вище дає підстави для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат.

Модифікований (умовно-позитивний) висновок щодо законності проведених витрат

За винятком питань, описаних в підставі для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат, в усіх суттєвих аспектах кошти державного бюджету використані апаратом Держрибагентства на цілі, визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють питання використання бюджетних коштів.

Підстава для надання модифікованого (негативного) висновку щодо фінансової та бюджетної звітності

Під час проведення аудиту виявлені викривлення. Так, у порушення норм Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» у консолідованій фінансовій звітності Держрибагентства за 2018 рік у складі нематеріальних активів відображено розробки (дослідження) на загальну суму 33146,1 тис. грн, які не відповідають критеріям визнання нематеріальними активами, а їх вартість відноситься на витрати установи.

Зниження вартості активів і валюти балансу при веденні обліку фінансових активів (станом на 01.01.2018 – на 1 403,4 тис. грн, на 01.01.2019 – на 1 384,4 тис. гривень). З недотриманням вимог Плану рахунків станом на 01.01.2018 та 01.01.2019 на балансі Держрибагентства не відображено вартості 50 тис. акцій риболовецької компанії «Fishing Company S. A.», які є власністю Держрибагентства.

Невідображення вартості придбаних основних засобів як капітальних інвестицій призвело до завищення станом на 01.01.2018 вартості основних засобів у сумі 592,8 тис. грн та одночасного заниження вартості незавершених капітальних інвестицій.

У примітках до фінансової звітності не відображено інформації про операції з пов'язаними сторонами (види та обсяги операцій (сума або частка у загальному обсязі)) та характер цих відносин (загальна вартість – 1 296,8 тис. грн, що є недотриманням вимог пункт 8 розділу XI НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності»).

Зазначене вище дає підстави для надання модифікованого (негативного) висновку щодо фінансової та бюджетної звітності.

Модифікований (негативний) висновок щодо фінансової та бюджетної звітності

У зв'язку зі значущістю питань, описаних в підставі для надання модифікованого (негативного) висновку щодо фінансової та бюджетної звітності, фінансова та бюджетна звітність Держрибагентства станом на 01.01.2019 не надає достовірної та справедливої інформації про його фінансовий та майновий стан, результати фінансової діяльності за 2018 рік, як це передбачено Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженим наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541 та Порядком складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженим наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНКА ПРАВИЛЬНОСТІ ВЕДЕННЯ І ПОВНОТИ ОБЛІКУ

1.1. Стан внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту

Враховуючи Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах, затверджені наказом Мінфіну від 14.09.2012 № 995, Держрибагентством Інструкцією з організації внутрішнього контролю в Державному агентстві рибного господарства України, його територіальних органах, на підприємствах та в установах, що належать до сфери управління Державного агентства рибного господарства України, затвердженою наказом Держрибагентства від 30.11.2018 № 493, визначені організаційно-правові засади внутрішнього контролю в Держрибагентстві, його територіальних органах, на підприємствах та в установах (далі – система Держрибагентства).

Інструкція базується на системі формалізованих та задокументованих правил і контрольних процедур, чіткому визначенні і закріпленні повноважень та відповідальності, контрольних повноважень, які визначаються Положенням про Держрибагентство, положеннями про територіальні органи Держрибагентства, статутами (положеннями) підприємств та установ, положеннями про самостійні структурні підрозділи Держрибагентства, положеннями про структурні підрозділи системи Держрибагентства, посадовими інструкціями працівників системи Держрибагентства.

Аудитом встановлено, що в 2018 році Держрибагентство застосовувало такі процедури внутрішнього контролю:

- авторизація;
- інвентаризація.

Аналізом процедур внутрішнього контролю встановлено, що всі твердження, які перевіряються під час аудиту, охоплені лише процедурою авторизації. Процедура внутрішнього контролю «Інвентаризація» охоплює твердження щодо: існування, прав та зобов'язань, оцінки вартості та розподілу, повноти.

Аналіз процедур внутрішнього контролю Держрибагентства наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Процедури внутрішнього контролю Держрибагентства

Процедура внутрішнього контролю	Твердження									Частота контролю
	існування	права та зобов'язання	оцінка вартості та розподіл	повнота	законність	настання	точність	закриття періоду	класифікація	
Процедура авторизації	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Постійно
Інвентаризація	+	+	+	+	-	-	-	-	-	Щорічно

Примітка. "+" – так, "-" – ні.

Організаційну структуру процедури внутрішнього контролю «Інвентаризація» наведено в додатку 2.

Проведеним аудитом встановлено, що процедуру внутрішнього контролю авторизації розроблено у міру потреб здійснення відповідних господарських операцій. Результати оцінки операційної ефективності процедури авторизації наведено у відповідних розділах Звіту.

Порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів визначено Положенням № 879.

Відповідно до наказу Держрибагентства від 23.11.2018 № 481, у період 26.11.2018–24.12.2018 проведено інвентаризацію активів та зобов'язань Держрибагентства станом на 01.11.2018.

Аудитом встановлено, що з недотриманням пункту 2.4 розділу II Положення № 879 до складу інвентаризаційної комісії Держрибагентства включено матеріально відповідальну особу, у якого перебувають на відповідальному зберіганні активи, що підлягали перевірці.

Разом з тим при відображенні результатів інвентаризації Держрибагентством не дотримані окремі вимоги наказу № 572, яким затверджено типові форми для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації, а саме:

- у протоколі інвентаризаційної комісії зазначено первісну вартість необоротних активів (89124482,94 грн), а не їх балансову вартість (47398445,12 гривень);
- у протоколі не відображено кількості необоротних активів та запасів;

- не складався акт інвентаризації дебіторської або кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув і яка планується до списання;

- інвентаризаційні описи не містять прізвищ та підписів матеріально відповідальних осіб;

- відсутній підпис особи, що перевірила дані інвентаризаційних описів.

Крім того, аудитом встановлено недотримання окремих вимог Положення № 879, а саме в інвентаризаційних описах: не надана розписка матеріально відповідальної особи про те, що до початку інвентаризації всі прибуткові та видаткові документи на активи здані в бухгалтерію, що всі цінності, які надійшли під відповідальність, оприбутковані, а ті, що вибули, списані (пункт 6 розділу II); активи не наведено окремо за місцезнаходженням таких цінностей та особами, відповідальними за їх зберігання (пункт 16 розділу II); не надано розписок матеріально відповідальних осіб, в яких підтверджується, що перевірка активів відбулася в їх присутності, у зв'язку з чим претензій до членів комісії вони не мають, та що вони приймають на відповідальне зберігання перелічені в описі активи (пункт 18 розділу II); відсутня відмітка про перевірку цін, таксування та підрахунків результату за підписами осіб, які проводили цю перевірку (пункт 19 розділу II).

Водночас не враховано вимоги Кодексу законів про працю України (стаття 135¹) та Методичних рекомендації обліку основних засобів, оскільки здебільшого матеріально відповідальні особи наказами не призначались та договори з ними про повну індивідуальну матеріальну відповідальність не укладались.

Відповідно до звернення контрольної групи Рахункової палати щодо проведення вибіркової інвентаризації активів, Держрибагентством згідно з наказом від 05.03.2019 № 99 «Про проведення позапланової інвентаризації майна» утворено інвентаризаційну комісію на період проведення позапланової інвентаризації майна Держрибагентства у строк з 05.03.2019 до 07.03.2019 в присутності працівників контрольної групи Рахункової палати.

Спостереженням за проведенням інвентаризації комісією встановлено розбіжність (нестачу) у кількості бланків ліцензій (шість штук).

Проведеним оглядом програмного забезпечення вартістю 67,2 тис. грн встановлено відсутність матеріального носія на такий програмний продукт (лише деякі файли). Слід зазначити, що ця програма сертифікації передана від Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства до Держрибагентства згідно з актом приймання-передачі від 31.01.2017. Інвентаризаційна комісія вирішила, що програмний продукт є морально застарілим, не відповідає вимогам сьогодення та підлягає вилученню з обліку.

Крім того комісією вирішено, що запаси, використані для створення меблів у минулих роках, підлягають вилученню з обліку відповідно до чинного законодавства, як використані на створення меблів.

Зазначене відображено у протоколі інвентаризаційної комісії від 07.03.2019.

Разом з тим в інвентаризаційних описах від 07.03.2019 указано матеріально відповідальними особами вісім працівників Держрибагентства, які наказами не визначались та договори з ними про повну матеріальну відповідальність не укладались, чим не враховано вимоги Методичних рекомендацій з обліку запасів та статті 135¹ Кодексу законів про працю України.

Таким чином, процедура внутрішнього контролю «Інвентаризація» не забезпечує повноту відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності всіх активів установи.

Отже, Рахункова палата не може покластись на процедуру внутрішнього контролю «Інвентаризація» Держрибагентства, що призводить до збільшення обсягу вибірки при перевірці активів та зобов'язань.

Рекомендація. *З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності Держрибагентства рекомендується перед складанням річної звітності провести суцільну інвентаризацію, яка повинна охопити всі активи установи незалежно від їх місцезнаходження, у тому числі предмети, що перебувають на модернізації, у ремонті незалежно від технічного стану. Також інвентаризації підлягають активи і зобов'язання, які обліковуються на позабалансових рахунках, зокрема цінності, що не належать Держрибагентству, але тимчасово перебувають у його користуванні, розпорядженні або на зберіганні, інші активи. Через великий обсяг робіт для безпосереднього проведення інвентаризації у місяцях зберігання Держрибагентства рекомендується створити робочі інвентаризаційні комісії. Перед проведенням інвентаризації доручити інвентаризаційній комісії здійснення інструктажу членів робочих інвентаризаційних комісій. Під час проведення інвентаризації зобов'язати інвентаризаційну комісію здійснювати контрольні перевірки правильності проведення інвентаризації робочими комісіями.*

Проведеним аудитом встановлено, що в Держрибагентстві створено та діє відділ внутрішнього аудиту. Основним завданням відділу є надання керівникові Держрибагентства об'єктивних і незалежних висновків і рекомендацій щодо: функціонування системи внутрішнього контролю та її удосконалення, удосконалення системи управління, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності Держрибагентства.

Положенням про відділ внутрішнього аудиту, затвердженим 25.04.2016 Головою Держрибагентства, визначено, що відділ є структурним підрозділом Держрибагентства та безпосередньо підпорядкований його Голові. Штатна чисельність відділу становить п'ять одиниць (протягом 2018 року фактично – три особи).

Рекомендація. *З метою належного виконання завдань, покладених на відділ внутрішнього аудиту, Держрибагентству рекомендується вжити заходів щодо заповнення вакантних посад відділу.*

Аудитом встановлено, що в Держрибагентстві планами проведення внутрішніх аудитів на I та II півріччя 2018 року передбачалися аудити підприємств, установ та організацій, які належать до його сфери управління, але не отримували кошти державного бюджету, а саме: Погребищенське районне державно-кооперативне об'єднання по рибництву «Погребищерибгосп», ДП «Інститут рибного господарства та екології моря», ДП «Сервіс». Внутрішній аудит у зазначених підприємствах був проведений. Водночас аудит засвідчив, що внутрішній аудит та оцінка правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності безпосередньо в апараті Держрибагентства, його територіальних органах та установах, звітність яких включена до складу консолідованої, планами проведення внутрішніх аудитів не передбачалися і не здійснювалися.

Рекомендація. *Держрибагентству рекомендується передбачати планами проведення внутрішніх аудитів контрольні заходи апарату Держрибагентства та бюджетних установ, звітність яких включена до консолідованої.*

Таким чином, аудит засвідчив, що в Державному агентстві рибного господарства України існують процедури внутрішнього контролю, а саме, процедура авторизації та процедура «інвентаризація». Організаційна структура процедур внутрішнього контролю розроблена відповідно до потреб здійснення відповідних господарських операцій. При цьому належним чином застосовується лише процедура авторизації.

Планами проведення внутрішніх аудитів не передбачалися і не здійснювалися в Держрибагентстві перевірки правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності, що посилювало ризики незабезпечення правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності.

1.2. Оцінка правильності ведення, повноти бухгалтерського обліку

Відповідно до НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності» облікова політика визначається на основі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Облікова політика суб'єкта державного сектору визначається у розпорядчому документі, в якому мають бути встановлені методи оцінки, обліку, види сегментів та їх пріоритетність, процедури, які має застосовувати суб'єкт державного сектору та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант, а також порядок організації бухгалтерського обліку.

Суб'єкт державного сектору має послідовно застосовувати облікову політику таким чином, щоб фінансова звітність відповідала всім вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Проведеним аудитом встановлено, що у 2018 році у Держрибагентстві діяло **Положення про облікову політику**, затверджене наказом Держрибагентства від 07.11.2017 № 621 та погоджене Міністерством аграрної політики та продовольства України, яке **містить посилання на низку нормативно-правових актів з ведення бухгалтерського обліку, які втратили чинність**. Виявлені порушення та недоліки ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і бюджетної звітності свідчать про необхідність дотримання облікової політики та її подальшого вдосконалення.

Ведення бухгалтерського обліку та звітності у 2017 році в Держрибагентстві здійснювалося за допомогою автоматизованої системи «IS-Pro». Бухгалтерський облік господарських операцій здійснюється в хронологічному порядку за меморіально-ордерною формою обліку.

2. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ РІЧНОЇ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ТА ЗВЕДЕНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ

2.1. Аудит Держрибагентства

2.1.1. Аудит розрахунків з оплати праці

Держрибагентством у 2018 році використано на оплату праці 40 400 тис. грн і нарахування на оплату праці – 8 866,7 тис. грн, що становить 17 відс. усіх використаних коштів на оплату праці і нарахування.

Інформація щодо структури заробітної плати працівників апарату Держрибагентства за видами оплат у 2018 році наведена у додатку 3.

З метою перевірки твердження щодо повноти відображення даних про оплату праці в звіті про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2) за 2018 рік контрольною групою Рахункової палати здійснено аналітичні процедури для порівняння обсягів видатків з оплати праці.

Аналіз динаміки видатків на оплату праці свідчить про зростання видатків у листопаді 2018 року у порівнянні з періодом січень-жовтень та грудень 2018 року. Зокрема, за січень-жовтень та грудень 2018 року видатки на оплату праці в середньому становили 3 167,7 тис. грн на місяць, а в листопаді 2018 року – 5 555,3 тис. грн, тобто збільшилися на 75 відсотків. Зростання витрат на оплату праці пояснюється підвищенням виплат премії у листопаді 2018 року.

Під час аудиту опрацьовано штатні розписи, таблиці обліку використання робочого часу, розрахунково-платіжні відомості, накази та інші внутрішні документи, які регулюють питання організації та оплати праці в Держрибагентстві.

З метою оцінки операційної ефективності процедури авторизації бухгалтерських та розрахункових документів щодо оплати праці, контрольною групою Рахункової палати здійснено тестування цього інструменту внутрішнього контролю.

За результатами тестування внутрішнього контролю встановлено порушення нарахування заробітної плати за окремими видами оплат працівникам при звільненні та прийнятті, у зв'язку з чим прийнято рішення щодо проведення суцільної перевірки нарахувань заробітної плати усім 34 новоприйнятим та 34 звільненим працівникам у місяці, в якому вони були призначені на посади чи звільнені.

Перевіркою нарахування заробітної плати новоприйнятим працівникам за місяць, в якому вони були призначені на посади, встановлено, що головному спеціалісту (який мав 11 ранг державного службовця, відповідно до Закону № 3723), призначеному на посаду з випробувальним терміном, **не нараховано доплату за ранг у сумі 0,2 тис. грн**, чим не дотримано вимог абзацу п'ятого пункту 2 Постанови № 306), в якому зазначено, що особі, яка призначена на посаду державної служби з випробуванням і якій був присвоєний ранг відповідно до Закону № 3723, надбавка за ранг у період випробування виплачується відповідно до найнижчого рангу у межах категорії посад. Слід відмітити, що під час проведення аудиту головному спеціалісту у лютому 2019 року донараховано доплату за ранг за період випробувального терміну.

Перевіркою нарахування заробітної плати звільненим працівникам за місяць, в якому вони були звільнені з посади, встановлено, що при звільненні старшого інспектора, відповідно до пункту 2 наказу від 05.04.2018 № 96-О про його звільнення, необхідно було утримати компенсацію за надані йому дев'ять календарних днів щорічної основної відпустки. Проте, згідно з розрахунково-платіжною відомістю, старшому інспектору нараховано виплату за 9 днів відпустки, у зв'язку з чим **зайво нараховано за дні відпустки 3,9 тис. гривень**.

Аудитом також встановлено, що нарахування компенсації за дні невикористаної відпустки керівникам (голова, його заступники та начальники управлінь) та працівникам Держрибагентства здійснено без коригування заробітної плати в розрахунковому періоді до підвищення посадових окладів на коефіцієнт підвищення. У зв'язку з цим нарахування компенсації за дні невикористаної відпустки звільненим керівникам та працівникам **знижено відповідно на 8,9 тис. грн і 27,4 тис. гривень**.

Довідково. Пунктом 10 Порядку № 100 встановлено, що у випадках підвищення посадових окладів відповідно до актів законодавства, як у розрахунковому періоді, так і періоді, протягом якого за працівником зберігається середній заробіток, заробітна плата, включаючи премії та інші виплати, що враховуються при обчисленні середньої заробітної плати, за проміжок часу до підвищення коригуються на коефіцієнт їх підвищення.

Перевірку розрахунків з оплати праці здійснено вибіркоким способом із застосуванням простої випадкової вибірки та вибірки монетарних одиниць.

Під час попереднього вивчення предмета та об'єкта аудиту виявлені суттєві специфічні ризики щодо розрахунків з оплати праці, такі як віддаленість робочих місць старших інспекторів Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості і нарахування заробітної плати за дні відряджень державним службовцям.

З метою достатнього дослідження таких суттєвих специфічних ризиків вибірково перевірку нарахування заробітної плати старшим інспекторам Управління державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості, робочі місця яких знаходяться за межами приміщень Держрибагентства, здійсненою із застосуванням простої випадкової вибірки. За результатами перевірки порушень не встановлено.

Нарахування заробітної плати за дні відряджень державним службовцям перевірено суцільним способом.

Під час аудиту встановлено, що в Держрибагентстві для нарахування заробітної плати за дні відряджень розраховувалась середньоденна заробітна плата за два календарні місяці, що передують місяцю відрядження, відповідно до Порядку № 100 та середньоденна заробітна плата за місяць відрядження. З метою дотримання вимоги статті 121 Кодексу законів про працю України, в частині оплати праці працівникам, направленим у службове відрядження, за виконану роботу відповідно до умов, визначених трудовим або колективним договором, розмір якої не може бути нижчим середнього заробітку, розраховані середньоденна заробітна плата за два календарні місяці, що передують місяцю відрядження, та середньоденна заробітна плата за місяць відрядження, порівнювались і для нарахування заробітної плати за дні відряджень застосовувалась більша з них.

Водночас, згідно з частиною третьою статті 5 Закону № 889, дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців у частині відносин, не врегульованих цим Законом. Відповідно до частини п'ятої статті 42 Закону № 889 за державним службовцем на період відрядження зберігаються його посада та заробітна плата.

Таким чином, недотримання норм статті 42 Закону № 889 при нарахуванні заробітної плати за дні відряджень державним службовцям призвело до **зайвої виплати 402,7 тис. гривень**.

Вибірковою перевіркою нарахування заробітної плати працівникам за січень–грудень 2018 року, здійсненою із застосуванням вибірки монетарних одиниць, порушень не встановлено.

Перевірку нарахування заробітної плати у 2018 році керівному складу у кількості 11 осіб (голова, його заступники та начальники управлінь) здійснено суцільним способом.

При розрахунку середньої заробітної плати за два дні навчання двох начальників управлінь не враховано коригування заробітної плати на коефіцієнт підвищення посадових окладів, чим **занижено нарахування заробітної плати на 1,3 тис. грн та зайво нараховано 0,7 тис. гривень**. Під

час аудиту (у лютому 2019 року) здійснено перерахунок нарахувань заробітної плати за дні навчань, яким усунуено виявлені відхилення.

Рекомендація. *З метою попередження та недопущення порушень в оплаті праці працівників, Держрибагентству рекомендується дотримуватись вимог Закону № 889, Порядку № 100 та застосувати належні заходи внутрішнього контролю для забезпечення оплати праці згідно із законодавством.*

Крім того, аудитом встановлено, що постановою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 12.12.2017 № 804/5456/17 поновлено на посаді начальника Нікопольського територіального відділу Управління охорони, використання і відтворення водних біоресурсів і регулювання рибальства у Дніпропетровській області і зобов'язано Держрибагентство виплатити йому середній заробіток за час вимушеного прогулу за період 15.05.2017 по 12.12.2017 у сумі 29,3 тис. грн із вирахуванням зборів та обов'язкових платежів.

Державна казначейська служба листом від 26.01.2018 № 13-08/62-1636 повідомила про безспірне списання коштів з рахунків Держрибагентства, відповідно до виконавчого листа Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 14.12.2017 № 804/5456/17, на користь начальника Нікопольського територіального відділу Управління охорони, використання і відтворення водних біоресурсів і регулювання рибальства у Дніпропетровській області. Примусове списання коштів було проведено 31.01.2018 за КЕКВ 2111 – 29,3 тис. грн, КЕКВ 2120 – 6,4 тис. гривень. Отже, **внаслідок прийняття Держрибагентством незаконних управлінських рішень Державному бюджету України завдано збитки у сумі 35,7 тис. гривень.**

Рекомендація. *З метою недопущення збитків державному бюджету Держрибагентству рекомендується при прийнятті управлінських рішень дотримуватись законодавства з питань праці.*

Таким чином, аудитом розрахунків з оплати праці встановлено, що заробітна плата за дні відряджень державним службовцям Держрибагентства в 2018 році нараховувалась з недотриманням вимог статті 42 Закону № 889, що призвело до використання коштів з порушенням норм чинного законодавства у сумі 402,7 тис. гривень. Крім того, допущено заниження нарахування оплати праці працівникам на загальну суму 37,8 тис. грн та надлишкове нарахування у сумі 4,6 тис. грн; завдано збитки Державному бюджету України у сумі 35,7 тис. гривень.

2.1.2. Аудит розрахунків з підзвітними особами

Апаратом Держрибагентства на розрахунки з підзвітними особами використано 589,8 тис. грн, з них найвагомішими є витрати на відрядження – 586,7 тис. грн, відшкодування витрат за поштові послуги – 3,1 тис. гривень.

З метою оцінки операційної ефективності процедури авторизації бухгалтерських та розрахункових документів щодо розрахунків з підзвітними

особами, контрольною групою Рахункової палати здійснено тестування цього інструменту внутрішнього контролю.

У ході проведення аудиту виявлено суттєвий специфічний ризик щодо ведення обліку розрахунків з підзвітними особами, а саме: направлення працівників у відрядження без виплати авансу.

Для зменшення ризику невиявлення помилок у бухгалтерському обліку та звітності щодо розрахунків з підзвітними особами збільшено вибірку господарських операцій, пов'язаних з вказаними вище ризиками (тестування 50 відс. генеральної сукупності ключових елементів).

Аудитом розрахунків з підзвітними особами встановлено, що облік за розрахунками з підзвітними особами ведеться на рахунку 21161 «Дебіторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами». Аналітичний облік за розрахунками з підзвітними особами ведеться за кожною окремою підзвітною особою в меморіальному ордері № 8 «Накопичувальна відомість за розрахунками з підзвітними особами», дані якого на кінець кожного місяця відповідають записам в головній книзі та фінансовій і бюджетній звітності.

Відповідно до даних Журналу реєстрації наказів про відрядження (відповідальне – Управління роботи з персоналом) протягом 2018 року Держрибагенством видано 206 наказів на відрядження, з них 17 – за кордон, з яких лише одне було за рахунок Держрибагенства.

Держрибагенством у 2018 році зареєстровано та затверджено 313 звітів про використання коштів, виданих на відрядження або відшкодування витрат підзвітними особами на загальну суму 589,8 тис. грн, з яких 232 звіти (556,6 тис. грн) – відрядження в межах України; один (26,7 тис. грн) – відрядження за кордон; вісім (3,4 тис. грн) – оплата проїзних квитків (документів); 72 звіти (3,1 тис. грн) – витрати за поштові послуги.

За результатами перевірки проведених витрат на відрядження встановлено, що з недотриманням пункту 4 розділу I Інструкції № 59 Держрибагентством не забезпечено працівників коштами для здійснення поточних витрат під час 233 службових відряджень (авансом), у результаті витрати у загальній сумі 569,2 тис. грн відшкодовувались після затвердження звітів про використання коштів. І лише у восьми випадках на загальну суму 14,1 тис. грн Держрибагенством забезпечено працівників авансом. **Як наслідок, при вчасному звітуванні працівниками про використання виданих на відрядження коштів, звіти затверджувались керівником (заступником Голови) у терміни від 1 до 91 днів після подання відповідних звітів, що в свою чергу призвело до викривлення реального стану справ щодо обліку витрат на відрядження, зокрема, в частині невідображення кредиторської заборгованості за розрахунками з працівниками, які направлені у відрядження без виданого авансу.**

Рекомендація. З метою недопущення витрат державного бюджету на оплату відряджень з порушенням нормативно-правових актів,

Держрибагентству рекомендується забезпечувати працівників коштами для здійснення поточних витрат під час службового відрядження (авансом) та посилити внутрішній контроль за складанням та затвердженням звітів про використання коштів, виданих на відрядження.

2.1.3. Аудит нефінансових активів

Під час попереднього вивчення об'єкта аудиту ідентифіковано такі специфічні ризики щодо обліку нефінансових активів:

- передання матеріальних цінностей новоствореним територіальним підрозділам через апарат Держрибагентства;

- перебування частини матеріальних цінностей Держрибагентства на відповідальному зберіганні в підприємствах та установах, які належать до сфери його управління;

- невідповідність фактичної наявності матеріальних цінностей Держрибагентства обліковим даним, зумовлена незакріпленням їх за матеріально відповідальними особами.

З метою реагування на вказані ризики збільшено обсяги вибірки документального оформлення та обліку господарських операцій, пов'язаних з нефінансовими активами.

Аудит основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та запасів проведено вибірково способом.

Інформація щодо наявності та руху нефінансових активів Держрибагентства у 2018 році наведена у табл. 3.

Аудитом встановлено, що вартість нефінансових активів станом на 01.01.2018 становила **42 680,3 тис. грн**, на 01.01.2019 – **54 634,8 тис. гривень**.

Зміни в основних засобах відбулись за рахунок їх:

- збільшення у загальній сумі **19 847,9 тис. грн**, а саме у зв'язку з безоплатним внутрівідомчим переданням майна з балансу територіальних органів на баланс Держрибагентства – **18 468,6 тис. грн** (у тому числі оприбутковано земельні ділянки вартістю **8 686,5 тис. грн**); безоплатним отриманням від Міністерства зі справ сільського життя Республіки Естонія сервера Dell PowerEdge R640 – **138,5 тис. грн**; оприбуткуванням двох автомобілів та віднесенням на вартість човна послуг з його реєстрації – **82,4 тис. грн**; іншими господарськими операціями – **98,6 тис. гривень**;

- зменшення у загальній сумі **11 960,9 тис. грн**, а саме у зв'язку з безоплатним внутрівідомчим переданням майна з балансу Держрибагентства на баланс територіальних органів – **11 834,3 тис. грн**; списанням основних засобів та перенесенням їх на позабалансовий рахунок внаслідок виявленої крадіжки майна і на підставі відкритого кримінального провадження від 25.09.2018 за № 12018100100010264 – **39,0 тис. грн**; з іншими господарськими операціями – **87,6 тис. гривень**.

**Наявність та рух нефінансових активів
Держрибагентства у 2018 році**

тис. гривень

Субрахунок	Залишок на 01.01.2018	Надходження	Вибуття	Нараховано амортизації	Залишок на 01.01.2019
Основні засоби	7 743,4	12 419,2	4 561,0	929,4	14 672,2
<i>первісна вартість</i>	49 647,8	19 847,9	11 960,9	х	57 534,8
<i>знос</i>	41 904,4	7 428,7	7 399,9	929,4	42 862,6
Нематеріальні активи	33 181,1	5 532,3	0,0	0,0	38 713,4
<i>накопичена амортизація</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Незавершені капітальні інвестиції	1 021,2	121,0	1 142,2	х	0,0
Запаси	734,6	1 654,4	1 139,8	х	1 249,2
Разом	42 680,3	19 726,9	6 843,0	929,4	54 634,8

Зміни в нематеріальних активах відбулись за рахунок їх збільшення у сумі **5 532,2 тис. грн** у зв'язку з безоплатним отриманням Держрибагентством від Міністерства зі справ сільського життя Республіки Естонія програмного забезпечення «Інформаційна система рибальства Державного агентства рибного господарства».

Капітальні інвестиції в основні засоби та інші необоротні матеріальні активи змінилися за рахунок їх збільшення у сумі **121 тис. грн** у зв'язку з придбанням малоцінних необоротних матеріальних активів, віднесенням на вартість човна та двох автомобілів послуг з їх реєстрації; та зменшення у сумі **1 021,2 тис. грн** у зв'язку із оприбуткуванням двох автомобілів, придбаних у 2017 році.

Зміни в запасах відбулись за рахунок їх:

- збільшення у загальній сумі **1 654,4 тис. грн**, у тому числі: паливно-мастильних матеріалів (далі – ПММ) – 1 123,6 тис. грн, запасних частин – 131,5 тис. грн, малоцінних швидкозношуваних предметів (далі – МШП) – 399,3 тис. грн;

- зменшення у загальній сумі **1 139,8 тис. грн**, у тому числі: ПММ – 764,6 тис. грн, запасних частин – 96,1 тис. грн, МШП – 279 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що Держрибагентством не дотримано вимоги статті 13 Закону № 1378, відповідно до якої нормативна грошова оцінка земельних ділянок проводиться у разі визначення розміру земельного податку; визначення розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності; визначення розміру державного мита при міні, спадкуванні тощо; експертна грошова оцінка земельних ділянок проводиться, зокрема, у разі відображення вартості земельних ділянок та права користування земельними ділянками у бухгалтерському обліку відповідно до законодавства України, а саме: станом на **01.01.2019**

відображено на субрахунку 1011 «Земельні ділянки» дванадцять земельних ділянок за вартістю, визначеною нормативною грошовою оцінкою (не за експертною грошовою оцінкою), у сумі 8 346,1 тис. гривень.

Довідково. За поясненням спеціалістів Держрибагентства експертна грошова оцінка вказаних земельних ділянок не проводилась у зв'язку з відсутністю коштів. Земельні ділянки передавались та оприбутковувались відповідно до актів приймання-передачі основних засобів, в яких зазначена їх первісна вартість, та на підставі витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права земельної ділянки.

Держрибагентством не дотримано вимоги розділу II «Класифікація основних засобів» НП(С)БО 121 «Основні засоби», Плану рахунків та не враховано Методичні рекомендації з обліку основних засобів, а саме:

- **оприбутковано у січні 2018 року** (згідно з актом приймання-передачі основних засобів від 30.01.2018) **земельну ділянку**, яка знаходиться за адресою м. Вінниця, провулок Селянський, 9 (площею 0,1649 га) вартістю **1 371,1 тис. грн за відсутності оформленого Держрибагентством права постійного користування земельною ділянкою**. Зазначена земельна ділянка зареєстрована лише 27.08.2018 відповідно до витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права від 28.08.2018 № 135667231;

- **відображено** станом на 01.01.2018 на субрахунку 1014 «Машини та обладнання» та на 01.01.2019 на субрахунку 1018 «Інші основні засоби» **програмне забезпечення** первісною вартістю **67,2 тис грн** і нараховано знос на нього у сумі **67,2 тис грн, яке не відповідає критеріям основних засобів**, не завантажується та у 2018 році Держрибагентством не використовувалось, і **підлягає списанню з балансу як актив;**

- **відображено** на субрахунку 1018 «Інші основні засоби» двигуни до човнів, бензобак, гвинт гребний (станом на 01.01.2018 усього 15 од. загальною вартістю 1109,9 тис. грн, станом на 01.01.2019 – 11 од. загальною вартістю 826 тис. гривень). Проте **підлягає відображенню на субрахунку 1014 «Машини та обладнання» вартість двигунів** (станом на 01.01.2018 у сумі **1 107,6 тис. грн**, станом на 01.01.2019 – **823,7 тис. грн**), а на субрахунку 1515 «Запасні частини» – вартість бензобака і гвинта гребного (станом на 01.01.2018, 01.01.2019 у сумі 2,3 тис. грн). При цьому надлишкове нарахування зносу (станом на 01.01.2018 – 0,8 тис. грн, станом на 01.01.2019 – 1,0 тис. грн) призвело до заниження валюти балансу;

- **відображено** станом на 01.01.2018 та 01.01.2019 **об'єкти основних засобів** загальною вартістю **226 тис. грн за відсутності актів приймання-передачі основних засобів від Держрибагентства та укладених договорів**, відповідно до яких вони передавались **на відповідальне зберігання (користування) іншим господарствам (виготовлення та проведення випробувань дослідного зразка комплексу для механізації вибірки знарядь лову при облові на внутрішніх водоймах (знаходиться у ПРАТ «Яготинський рибгосп»)** первісною вартістю **60 тис. грн; дослідний зразок модернізованої системи водопідготовки для відтворення та вирощування гідробіонтів**

(у ПРАТ «Черкаський рибгосп») – 91 тис. грн; дослідний зразок установки для виробництва білково-вітамінних кормових добавок – 65 тис. грн і розробка та виготовлення експериментального зразка аератора дестрифікатора – 10 тис. грн (у ДП Науково-селекційний генетичний центр рибництва).

Аудитом також встановлено, що Держрибагентством з недотриманням вимог розділу II Порядку складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору, затвердженого наказом Мінфіну від 13.09.2016 № 818, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2016 за № 1336/29466, у 2018 році фактично використовуються основні засоби, придбані Держрибагентством, за відсутності складених **актів введення в експлуатацію основних засобів (групи основних засобів)**, затверджених керівником установи:

- два автомобілі Renault Duster Expression 1,5D загальною вартістю **1 056,3 тис. грн** (відображено в облікових реєстрах вартість автомобілів на субрахунку 1015 «Транспортні засоби» на підставі бухгалтерської довідки до меморіального ордера № 17 від 27.02.2018);

- системні блоки комп'ютерів, вогнегасники, акумуляторні батареї для міні АТС, крісла, лічильники води тощо загальною вартістю **82,4 тис. грн** (відображено в облікових реєстрах вартість активів на субрахунку 1113 «Малоцінні необоротні матеріальні активи» на підставі видаткових накладних, отриманих від постачальників).

Довідково. Відповідно до розділу I НП(С)БО № 121 «Основні засоби», **незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи** – капітальні інвестиції у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання об'єктів необоротних матеріальних активів, які в експлуатацію на дату балансу не вводилися.

Аудитом встановлено, що у 2018 році на балансі Держрибагентства обліковувалось 11 автомобілів (Lexus gx 470 – 1 од.; Фольксваген Transporter t5gp Combi – 1 од.; спеціалізований оперативний автомобіль ХантерУАЗ 31519 – 1 од.; Renault Duster Exp 4x4 – 2 од.; Ford Ranger XLT Double CAB – 1 од.; Renault Duster Expression 1,5D – 4 од.; Mazda 3 – 1 од.). Слід зазначити, що 10 автомобілів зареєстровані як спеціалізовані легкові оперативні та використовувались для проведення рибоохоронних рейдів. Один автомобіль використовується для виконання інших завдань, покладених на установу.

Крім того, станом на 01.01.2018 на субрахунку 1015 «Транспортні засоби» відображено вартість двох алюмінієвих човнів Tuna 550 UA-UMS, придбаних у грудні 2017 року, загальною вартістю 592,8 тис. грн (296,4 тис. грн кожний), які на дату балансу 01.01.2018 в експлуатацію не введені у зв'язку з відсутністю складеного акта введення в експлуатацію основних засобів. Отже, Держрибагентством з недотриманням вимог **НП(С)БО 121 «Основні засоби»** станом 01.01.2018 **не відображено вартості придбаних човнів у сумі 592,8 тис. грн на субрахунку 1311 «Капітальні інвестиції в основні засоби»**, а зараховано їх вартість на субрахунок 1015 «Транспортні засоби» як введені в експлуатацію основні засоби.

Слід зазначити, що алюмінієвий човен Tuna 550 UA-UMS (інв. № 101510211) зареєстрований за номером РП-12 у квітні 2018 року, алюмінієвий човен Tuna 550 UA-UMS (інв. № 101510193) станом на 01.01.2019 у Державному судновому реєстрі України не реєструвався взагалі.

Довідково. За поясненням спеціалістів Держрибагентства, алюмінієвий човен Tuna 550 UA-UMS (інв. № 101510193) у Державному судновому реєстрі України не реєструвався у зв'язку з запланованою передачею його до Херсонського рибоохоронного патруля.

Неправильне відображення вартості придбаних основних засобів призвело до завищення станом на 01.01.2018 первісної вартості основних засобів у сумі 592,8 тис. грн та одночасного заниження вартості незавершених капітальних інвестицій на зазначену суму; станом на 01.01.2019 – до завищення первісної вартості основних засобів та одночасного заниження вартості незавершених капітальних інвестицій у сумі 296,4 тис. гривень.

Проведений аудит засвідчив, що у 2018 році Держрибагентством на субрахунку 1216 «Інші нематеріальні активи» обліковувались креслення конструкторської документації, розроблені стандарти, технологічні інструкції, наукові дослідження, звіти про науково-дослідні розробки, біологічні обґрунтування прогнозу вилову риби, технічні завдання, методичні рекомендації, науково-технічні звіти тощо, всього **314 од. загальною вартістю 33 146,1 тис. гривень.** При цьому зараховані на баланс активи не мають засвідчених результатів цих робіт відповідно до вимог НП(С)БО 122 (відсутні патенти, сертифікати, ліцензії, договори про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності та про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності). Отже, ці розробки (дослідження) не відповідають критеріям визнання нематеріальними активів та не підлягають взяттю їх на облік як нематеріальні активи, а підлягають віднесенню на витрати установи.

Таким чином, безпідставне відображення у балансі нематеріальних активів призвело до завищення їх вартості та, як наслідок, валюти балансу у сумі **33 146,1 тис. грн** станом на 01.01.2018 та 01.01.2019.

Рекомендація. З метою забезпечення належного обліку результатів наукових розробок, як нематеріальних активів, провести їх інвентаризацію щодо наявності та чинності документів, що засвідчують правомірність набуття прав власності чи їх частини на об'єкти інтелектуальної власності (патентів, свідоцтв, дипломів, ліцензій, договорів).

За результатами інвентаризації, у разі неможливості отримання суб'єктом державного сектору економічних вигід та/або потенціалу корисності від його використання або невідповідності критеріям визнання активом, списати їх з балансу відповідно до вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1018/18313, та з

урахуванням *Методичних рекомендацій з обліку основних засобів та Методичних рекомендацій з обліку нематеріальних активів.*

Відображення Держрибагентством у бухгалтерському обліку переміщення матеріальних цінностей між співробітниками (не матеріально відповідальними особами) на загальну суму **21 385,8 тис. грн** спричинило невідповідність надходжень та вибуття нефінансових активів, зазначених в книзі «Журнал-головна», даним Приміток до річної фінансової звітності (форма № 5-дс). При цьому застосовано бухгалтерські проводки, які не передбачені Порядком № 1219.

Крім того, в облікових регістрах не відображено господарські операції з внутрівідомчого передання¹¹ основних засобів та запасів згідно з актами приймання-передачі від 15.01.2018 у загальній сумі **184,2 тис. грн**, що призвело до заниження вартості надходження та вибуття нефінансових активів у Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс);

Рекомендація. З метою забезпечення належного обліку нефінансових активів та складання фінансової звітності, Держрибагентству необхідно дотримуватись вимог НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності», НП(С)БО 121 «Основні засоби», та враховувати Методичні рекомендації з обліку основних засобів.

Аудитом запасів встановлено, що Держрибагентством недотримано вимог НП(С)БО 123 «Запаси» та не враховано окремі положення Методичних рекомендацій обліку запасів, а саме:

- запаси не зберігаються у спеціалізованих та інших місцях (склади, комори, окремі приміщення тощо), а знаходяться у використанні. Як наслідок, вартість МШП, переданих в експлуатацію, не списана з балансу установи;

- матеріально відповідальною особою не ведеться облік запасів в місцях зберігання та облік їх видачі, а саме: не складається книга складського обліку (форма № 3-9), не ведуться відомості закріплення майна та роздавальні відомості для відпуску запасів;

- управлінням фінансів, бухгалтерського обліку та звітності: не складається Типова форма обліку та списання запасів – накладна (вимога) (форма № 3-3) для оформлення прийняття матеріальних цінностей та їх видачі; аналітичний облік запасів ведеться без зазначення місць зберігання та матеріально відповідальних осіб; періодична звірка фактичної наявності запасів та за даними бухгалтерського обліку не здійснюється;

- зберігання та відпуск талонів на паливо у січні-жовтні 2018 року здійснювався не матеріально відповідальною особою;

¹¹ Передано від Західно-Чорноморського басейнового управління охорони, використання і відтворення водних біоресурсів та регулювання рибальства на баланс Держрибагентства, та передано з балансу Держрибагентства на баланс Одеського рибоохоронного патруля основних засобів вартістю 109,5 тис. грн та запасів – 74,7 тис. гривень.

- списання запасів загальною вартістю **536,8 тис. грн** здійснено без участі Комісії зі списання матеріальних цінностей¹² та без оформлення Типової форми обліку та списання запасів¹³ – акта списання (форма № 3-2). Так, у 2018 році списані: запасні частини загальною вартістю 2,5 тис. грн; МШП – 3,7 тис. грн; паливо – 530,6 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що з недотриманням вимог **Плану рахунків та неврахуванням Методичних рекомендацій з обліку запасів:**

- станом на 01.01.2018 та 01.01.2019 на рахунках запасів обліковувались ТМЦ, які підлягають оприбуткуванню на субрахунок 1113 «Малоцінні необоротні матеріальні активи» у загальній сумі **32,2 тис. грн та 35,3 тис. грн** відповідно, що призвело до завищення вартості запасів з одночасним заниженням вартості основних засобів, і як наслідок, до викривлення фінансової звітності станом на 01.01.2018 та 01.01.2019. При цьому під час передання об'єктів до експлуатації у першому місяці **не нараховано знос (амортизацію) на малоцінні необоротні матеріальні активи** у розмірі 50 відс. їх вартості: станом на 01.01.2018 у сумі **16,1 тис. грн**; на 01.01.2019 – **17,7 тис. гривень**;

- станом на **01.01.2019** у складі запасних частин на субрахунку 1515 «Запасні частини» **відображено товарно-матеріальні цінності, які мають обліковуватись:** на субрахунку 1812 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» у сумі **0,7 тис. грн**; на субрахунку 1513 «Будівельні матеріали» – **1,2 тис. грн**; на субрахунку 1113 «Малоцінні необоротні матеріальні активи» – **4,4 тис. гривень**;

- станом на **01.01.2019** у складі МШП на субрахунку 18122 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» **відображено ТМЦ, які не відносяться до МШП та повинні обліковуватись:** на субрахунку 1515 «Запасні частини» у сумі **19,1 тис. грн**; на субрахунку 1513 «Будівельні матеріали» – **50,2 тис. грн**; на субрахунку 1113 «Малоцінні необоротні матеріальні активи» – **30,9 тис. гривень**.

У порушення НП(С)БО 123 «Запаси» у примітках до фінансової звітності не розкрито інформацію про методи оцінки запасів.

Крім того, з недотриманням вимог Наказу № 755 облік вибуття та переміщення малоцінних та швидкозношуваних предметів Держрибагентством здійснювалось у меморіальному ордері № 13 «Накопичувальна відомість витрачання матеріалів», а не у Меморіальному ордері № 10 «Накопичувальна відомість про вибуття та переміщення малоцінних та швидкозношуваних предметів».

Рекомендація. З метою забезпечення належного обліку запасів установи та складання фінансової звітності, Держрибагентству необхідно дотримуватись вимог НП(С)БО 123 «Запаси», Плану рахунків та

¹² Склад комісії затверджено наказом Держрибагентства від 21.11.2017 № 651.

¹³ Затверджено наказом Державного казначейства України від 18.12.2000 № 130 "Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання".

враховувати Методичні рекомендації обліку запасів. Для обліку вибуття та переміщення МШП вести меморіальний ордер № 10 згідно з Наказом № 755.

Отже, ведення обліку нефінансових активів Держрибагентством у 2018 році здійснювалось з численними порушеннями нормативних актів та недотриманням вимог законодавства. Як наслідок, фінансова звітність, примітки до фінансової звітності містять недостовірні дані, зокрема:

- **завищено в обліку вартість активів та валюту балансу:**
 - **станом на 01.01.2018 у сумі 33 130,8 тис. грн** (у зв'язку з безпідставним обліком наукових розробок (досліджень) як нематеріальних активів – 33 146,1 тис. грн; ненарахуванням зносу – 16,1 тис. грн та надлишковим нарахуванням зносу – 0,8 тис. гривень);
 - **станом на 01.01.2019 у сумі 33 129,4 тис. грн** (у зв'язку з безпідставним обліком наукових розробок (досліджень) як нематеріальних активів – 33 146,1 тис. грн; ненарахуванням зносу – 17,7 тис. грн та надлишковим нарахуванням зносу – 1,0 тис. гривень);
- **занижена вартість надходження та вибуття нефінансових активів у Примітках до фінансової звітності станом на 01.01.2019** унаслідок невідображення господарських операцій з внутрівідомчого передання основних засобів та запасів у загальній сумі **184,2 тис. гривень;**
- у Примітках до фінансової звітності (розділі IV «Виробничі запаси») **станом на 01.01.2019 занижена вартість будівельних матеріалів на 51,4 тис. грн; запасних частин – на 12,8 тис. грн та малоцінних необоротних матеріальних активів – 35,3 тис. грн та одночасно завищена вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів на 99,5 тис. гривень.**

Облік інших активів Держрибагентства

Аудитом встановлено, що Держрибагентством відображено на позабалансовому рахунку 021 «Активи на відповідальному зберіганні розпорядників бюджетних коштів» станом на 01.01.2019 п'ять звітів про виконання науково-дослідних робіт у 2017 році загальною вартістю **869,5 тис грн**, які за своєю суттю не належать до активів на відповідальному зберіганні, **а підлягають віднесенню на витрати установи.**

Крім того, Держрибагентством не забезпечено своєчасної перереєстрації земельних ділянок на право постійного користування та приймання-передачі їх від територіальних органів.

Як наслідок, станом на 01.01.2019 на балансі новостворених територіальних органів обліковуються за вартістю, **визначеною нормативною грошовою оцінкою** (а не за експертною грошовою оцінкою), у сумі **16 347,8 тис. грн 22 земельні ділянки** територіальних органів, які перебувають у процесі ліквідації, що є недотриманням вимог статті 13 Закону № 1378.

Разом з тим земельна ділянка вартістю **37,2 тис. грн**, яка знаходиться за адресою: вулиця Поштова, 5, м. Слов'янськ, Донецької області, та на яку

право постійного користування оформлено Держрибагентством 26.07.2016, обліковується в Управлінні Державного агентства рибного господарства Донецької області з 24.04.2017. Водночас Держрибагентством станом на 01.01.2019 не здійснено приймання-передачу та оприбуткування цього активу.

Крім того, 19 земельних ділянок, на які оформлюються правовстановлюючі документи, в бухгалтерському обліку Держрибагентства та його територіальних органів не відображено взагалі.

2.1.4. Аудит фінансових активів

Аудитом позабалансових рахунків встановлено, що Держрибагентством з недотриманням вимог Плану рахунків відображено станом на 01.01.2018 та 01.01.2019 на позабалансовому рахунку 081 «Бланки документів суворої звітності розпорядників бюджетних коштів» Сертифікат № 2 риболовецької компанії «Fishing Company S. A.» від 16.04.2011, який є власністю Державного агентства рибного господарства України та відповідно до якого Держрибагентство є утримувачем 50 тис. акцій вартістю один долар США кожна.

Слід зазначити, що вартість акцій відповідно до цього Сертифіката станом на 01.01.2018 становить **1 403,4 тис грн**, на 01.01.2019 – **1 384,4 тис грн** (50 тис. доларів США) змінювалась за перерахунками Держрибагентства у зв'язку зі змінами курсу валют у 2018 році, установленого Національним банком України.

Оскільки Сертифікат № 2 риболовецької компанії «Fishing Company S. A.» є власністю Держрибагентства, такі акції повинні обліковуватись на субрахунку 2511 «Придбані акції» рахунку 25 «Довгострокові фінансові інвестиції та інші фінансові активи», із одночасним збільшенням власного капіталу.

Довідково. На субрахунку 2511 «Придбані акції» ведеться облік придбаних (отриманих) акцій, щодо яких розпорядник бюджетних коштів є суб'єктом управління.

Таким чином, невідображення у балансі вартості акцій відповідно до Сертифікату № 2 риболовецької компанії «Fishing Company S. A.» призвело до заниження в обліку вартості фінансових активів та валюти балансу станом на 01.01.2018 у сумі 1 403,4 тис. грн, станом на 01.01.2019 – 1 384,4 тис. гривень.

2.1.5. Аудит розрахунків з пов'язаними сторонами

Під час попереднього вивчення об'єкта аудиту ідентифіковано ризик розрахунків з пов'язаними сторонами. До сфери управління Держрибагентства належить 33 підприємства та установи і з деякими з них у 2018 році укладались договори. При цьому інформація про операції з пов'язаними сторонами належним чином у звітності не розкрита.

Аудитом встановлено, що Держрибагентством додаткові заходи контролю з метою реагування на вищевказаний ризик не вживались. Перевірку розрахунків із пов'язаними сторонами проведено суцільним

способом, якою встановлено, що протягом 2018 року Держрибагентство з трьома державними підприємствами та однією установою, які перебувають у його віданні, проводило операції, які є операціями з пов'язаними сторонами, а саме:

1. ДП «Одеський центр Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії» згідно з:

- договором від 03.08.2018 № 1-Д оплачено послуги з виконання науково-технічних робіт за темою «Оцінка стану запасів водних біоресурсів на шельфі Чорного моря та внутрішніх водоймах північно-західного Причорномор'я для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації» вартістю **91 тис. гривень**;

- договором від 03.08.2018 № 2-Д у 2018 році оплачено послуги з виконання науково-технічних робіт за темою «Визначення промислового значення концентрації молюска рапана у північно-західній частині Чорного моря та уточнення технічних характеристик найбільш ефективних і екологічно безпечних знарядь його добування» вартістю **194 тис. гривень**.

2. Інституту рибного господарства та екології моря згідно з:

- договором від 03.08.2018 № 3/18 оплачено послуги з виконання науково-технічних розробок за темою «Розробка спеціального програмного забезпечення для іхтіологічних досліджень в басейні Чорного моря» вартістю **143 тис. гривень**;

- договором від 03.08.2018 № 4/18 оплачено послуги з виконання науково-технічних розробок за темою «Розробка нових екологічно та економічно ефективних знарядь лову для добування мідій у басейні Азовського та Чорного морів, які відповідають сучасним природоохоронним вимогам та забезпечують стале використання природних ресурсів» вартістю **178 тис. гривень**;

- договором від 13.04.2018 № 1/18 оплачено послуги з виконання науково-технічних розробок за темою «Наукове забезпечення двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства» вартістю **158 тис. гривень**;

- договором від 03.08.2018 № 2/18 оплачено послуги з виконання науково-технічних розробок за темою «Оцінка стану запасів водних біоресурсів в Азово-Чорноморському басейні для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації» вартістю **95 тис. гривень**.

3. ДП «Український державний інститут по проектуванню підприємств рибного господарства і промисловості «Укррибпроект» (далі – ДП «Укррибпроект») згідно з договором від 17.04.2018 № 22 оплачено відшкодування витрат з утримання орендованого нерухомого майна загальною вартістю **422,8 тис. гривень**.

4. ДП «Сервіс» згідно з договором від 15.08.2017 № 100 оплачено оренду комп'ютерного обладнання на загальну суму **15 тис. гривень**.

Усього за 2017 рік Держрибагентством проведено 43 касові операції на загальну суму **1 296,8 тис. грн** з підприємствами та установами, які належать до сфери його управління.

Разом з тим аудитом встановлено, що інформацію про операції з пов'язаними сторонами (види та обсяги операцій (сума або частка у загальному обсязі) з пов'язаними сторонами та характер відносин між такими пов'язаними сторонами) загальною вартістю 1 296,8 тис. грн у примітках до фінансової звітності не наведено, чим не дотримано вимог НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності» (пункт 8 розділу XI).

***Рекомендація.** З метою розкриття інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності, Держрибагентству рекомендується дотримуватись вимог НП(С)БО 101 «Подання фінансової звітності» в частині наведення у примітках до фінансової звітності інформації про операції з пов'язаними сторонами.*

Аудитом встановлено, що при укладенні договору від 13.04.2018 № 1/18 з Інститутом рибного господарства та екології моря на виконання науково-технічних розробок за темою «Наукове забезпечення двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства» (вартість послуг 158 тис. грн) **допущено недотримання Порядку визначення предмета закупівлі (пункт 3), затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 17.03.2016 № 454, а саме, під час здійснення закупівлі послуг з виконання науково-технічних робіт предмет закупівлі визначено лише за Державним класифікатором видів науково-технічної діяльності ДК 015-97, затвердженим наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 30.12.1997 № 822, і не зазначено предмет закупівлі відповідно до «Єдиного закупівельного словника», затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749.**

***Рекомендація.** При укладанні договорів на здійснення закупівлі послуг з виконання науково-технічних робіт предмет закупівлі визначати відповідно до «Єдиного закупівельного словника», затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749.*

Між ДП «Укррибпроект» та Держрибагентством укладено договір від 17.04.2018 № 22 про відшкодування витрат з утримання орендованого нерухомого майна.

Згідно з указаним договором Держрибагентство бере участь у витратах з обслуговування та експлуатації будівлі, що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Тургенєвська, 82-А, основною площею 1542 кв. метри. Участь у витратах здійснюється згідно з Переліком та орієнтовним розрахунком відшкодування вартості комунальних, експлуатаційних та інших послуг балансоутримувача на 2018 рік пропорційно до займаної ним площі в будівлі (353,1 кв. метрів).

Відповідно до п. 5.1 договору від 17.04.2018 № 22 договір набирає чинності з моменту підписання та діє до 31.12.2018, але застосовується до взаємовідносин між сторонами, починаючи 01.01.2018 відповідно до статті 631 Цивільного кодексу України. Слід зазначити, що договір укладено не на початку бюджетного року.

Відповідно до акта від 17.04.2018 здачі-приймання робіт (надання послуг) за договором від 17.04.2018 № 22 Держрибагентством у січні-березні 2018 року спожиті комунальні послуги в будівлі, балансоутримувачем якої є ДП «Укррибпроект».

Таким чином, аудитом встановлено, що Держрибагентство, керуючись частиною третьою статті 631 Цивільного кодексу в укладеному договорі від 17.04.2018 № 22, визначило, що умови договору стосуються відносин, які склалися з 01.01.2018. Відповідно до цієї умови Держрибагентством здійснено споживання комунальних послуг до укладення договору на загальну суму 156,8 тис. гривень.

Слід зазначити, що оплата наданих послуг здійснена за рахунок бюджетних коштів і при їх використанні Бюджетному кодексу України надається перевага.

Відповідно до статті 46 Бюджетного кодексу України порядок виконання бюджету за видатками такий: 1) взяття бюджетних зобов'язань; 2) отримання товарів, робіт і послуг; 3) здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань.

Отже, Держрибагентством з недотриманням вимог статті 46 Бюджетного кодексу України спожито комунальні послуги на загальну суму 156,8 тис. грн до взяття бюджетних зобов'язань.

***Рекомендація.** Держрибагентству забезпечити своєчасність укладення договорів на надання комунальних послуг.*

Аудитом встановлено, що ДП «Укррибпроект» у 2018 році сплачено за теплопостачання 1 069,9 тис. грн, водопостачання 11,8 тис. грн, електроенергію (за винятком ТОВ «Переяслав СВ», в якого встановлено лічильник електроенергії) 381,3 тис. гривень.

Пропорційно займаній площі Держрибагентство повинно було оплатити відшкодування 24,5 відс. витрат електроенергії – 93,4 тис. грн, 22,9 відс. витрат теплопостачання – 245,0 тис. грн і водопостачання – 2,7 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що Держрибагентством оплачено рахунки ДП «Укррибпроект» на загальну суму 382,5 тис. грн, у тому числі: теплопостачання 277 тис. грн, водопостачання 12 тис. грн, електроенергія 93,5 тис. гривень.

Таким чином, перевіркою виставлених ДП «Укррибпроект» рахунків на відшкодування комунальних послуг встановлено завищення у 2018 році їх вартості **на 41,4 тис. грн** (теплопостачання на 32 тис. грн, водопостачання на 9,3 тис. грн та електропостачання на 0,1 тис. гривень).

Рекомендація. Держрибагентству вжити заходів щодо повернення або врахування при наступних оплатах надмірно сплаченого ДП "Укррибпроект" відшкодування комунальних послуг та посилити внутрішній контроль за оплатою рахунків з відшкодування комунальних послуг в орендованих приміщеннях. Провести звірку та складання відповідного акта розрахунків за отримані комунальні послуги.

2.1.6. Аудит розрахунків за паливе з ТзОВ «Техойл НК»

Під час попереднього вивчення об'єкта аудиту в рамках проведення фінансового аудиту Державного агентства рибного господарства України ідентифіковано ризик зовнішнього шахрайства. Так, за результатами застосування 27.04.2018 Держрибагентством процедури «відкриті торги» на закупівлю товарів (код за ДК 021:2015 – 09130000-9 Нафта і дистилляти) переможцем визначено **Товариство з обмеженою відповідальністю «Техойл НК»** (код ЄДРПОУ 41486736), з яким укладено договір від 16.05.2018 № 27 на постачання бензину А-95 (в талонах або скретч-картах) 12 тис. л, дизельного палива (в талонах або скретч-картах) 22 тис. літрів. Ціна договору становить 856,7 тис. грн, у тому числі податок на додану вартість 142,8 тис. гривень.

Згідно з умовами договору оплата за товар здійснюється замовником протягом 10 календарних днів з моменту постачання товару на підставі видаткових накладних. Календарний план поставки палива, що є додатком 3 до вказаного договору, наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Календарний план поставки палива

Товар	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	Літри
									Всього
Бензин А-95	1000	3000	2000	2000	2000	2000			12000
Дизельне паливо	1000	5000	3000	3000	3000	3000	3000	1000	22000

За умовами згаданого договору Держрибагентством 24.05.2018 оплачено ТзОВ «Техойл НК» **51,2 тис. грн** згідно з рахунком-фактурою № НК-0001282 від 18.05.2018, видаткова накладна № НКТ-001137 від 18.05.2018.

У червні 2018 року ТзОВ «Техойл НК» звернувся до Держрибагентства (лист від 13.06.2018 № вих. 3263-06/18) з пропозицією дострокової поставки товару: бензину А-95 11 тис. л та дизельного палива 18,7 тис. літрів.

Відповідно до листа від 13.06.2018 № 3-15-17/3676-18 Держрибагентство погодилось на дострокове отримання бензину А-95 (у талонах або скретч-картах) у кількості 11 тис. л та дизельного палива (в талонах або скретч-картах) – 18,7 тис. л на загальну суму 749,8 тис. гривень. Дострокове отримання палива (в талонах) оплачено 22.06.2018:

- 749756,06 грн згідно з рахунком-фактурою № НК-0001615 від 14.06.2018, видаткова накладна № НКТ-001517 від 14.06.2018;

- 69,94 грн згідно з рахунком-фактурою № НК-0001615 14.06.2018, видаткова накладна № НКТ-001517 14.06.2018.

Отже, в травні-червні 2018 року Держрибагентством в рахунок оплати талонів для заправки 12 тис. л бензину А-95 та 19,7 тис. л дизельного пального ТзОВ «Техойл НК» **перераховано 801,1 тис. гривень.**

Протягом травня-жовтня 2018 року отримані Держрибагентством талони **використано** для заправки 6,1 тис. л бензину А-95 та 4,0 тис. л дизельного пального **на загальну суму 261,2 тис. гривень.**

У зв'язку з труднощами, які почали виникати при заправленні паливом службових автомобілів, Держрибагентством до ТзОВ «Техойл НК» 14.11.2018 (вих. № 3-15-17/6986-18) направлено претензію щодо невиконання умов договору від 16.05.2018 № 27. Також Держрибагентством направлено позов до суду.

Довідково. За відкритими даними, ТзОВ «Техойл НК» зареєстровано 28.07.2017 та має розмір статутного капіталу 10 тис. гривень. Станом на 17.12.2018 проти ТзОВ «Техойл НК» відкрито 18 справ у господарських судах м. Києва та Житомирської області.

Станом на 01.01.2019 залишок невикористаних талонів становить 5,9 тис. л бензину А-95 та 15,7 тис. л дизельного пального на загальну суму 539,8 тис. гривень.

Таким чином, існують ризики нанесення збитків державному бюджету у розмірі 539,8 тис. грн у зв'язку з неналежним виконанням ТОВ «Техойл НК» зобов'язань згідно з договором про закупівлю палива (в талонах).

Рекомендація. Розробити ефективні заходи внутрішнього контролю для реагування на ризики шахрайства з метою запобігання або зменшення їх негативного впливу та забезпечити належне ведення претензійно-позовної роботи.

2.1.7. Аудит розрахунків зі сплати внесків до бюджетів міжнародних морських організацій, членами яких є Україна

Під час попереднього вивчення об'єкта аудиту ідентифіковано ризик проведення Держрибагентством складних господарських операцій, пов'язаних з конвертацією іноземної валюти для розрахунків з міжнародними організаціями CCAMLR і NAFO, членами яких є Україна.

Аудитом встановлено, що з метою реагування на вказаний ризик Держрибагентством додаткові заходи контролю не вживались.

Перевіркою сплати внесків до бюджетів міжнародних морських організацій, членами яких є Україна, проведеною суцільним способом, встановлено, що у 2018 році Держрибагентством сплачено членські внески до бюджетів міжнародних рибогосподарських організацій (3 937,1 тис. грн), а саме:

- Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики (CCAMLR) – 2927,9 тис. грн;

- Організації з рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану (NAFO) – 1009,2 тис. гривень.

Перевіркою розрахунків за членство в міжнародних морських організаціях встановлено, що Держрибагентством у 2018 році при виконанні зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, допущено недотримання вимог Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету.

Довідково. Відповідно до Інструкції № 333 за КЕКВ 2630 сплачуються: 1) невідплатні, безповоротні платежі міжнародним організаціям, некомерційним зарубіжним закладам, іншим країнам; 2) членські внески до міжнародних організацій.

За КЕКВ 2240 серед інших послуг передбачено оплату всіх банківських послуг та комісійної винагороди (у тому числі за конвертацію валюти).

При обміні валюти Держрибагентством сплачено комісію на загальну суму **31,2 тис. грн за КЕКВ 2630 «Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям»**, а не за КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)», що призвело до нецільового використання коштів державного бюджету.

Рекомендація. Під час проведення складних господарських операцій, пов'язаних з обміном валюти, вжити додаткових заходів внутрішнього контролю та дотримуватися вимог Інструкції № 333 щодо визначення економічної сутності операцій при оплаті комісії за обмін валюти.

2.1.8. Аудит здійснення міжнародних заходів з регулювання питань сталого використання водних біоресурсів в Азовському морі та на території України

Держрибагентством та Асоціацією «Укррибспілка» 17.10.2018 укладено договір № 1 з організації та проведення офіційного міжнародного заходу з питань рибальства в Азовському морі (XXX сесія Українсько-Російської Комісії з питань рибальства в Азовському морі), проведеному у м. Києві з **23 по 25 жовтня 2018 року**.

Метою міжнародного заходу було обґрунтування позиції України щодо розподілу обсягів загально допустимого вилову основних промислових видів риб Азовського моря на національні квоти вилову та на виконання рішень ХХІХ сесії Українсько-Російської Комісії з питань рибальства в Азовському морі.

Вартість послуг становила 178,9 тис. грн і здійснена на умовах передоплати 100 відсотків.

Аудитом встановлено, що **робота офіційного міжнародного заходу з питань рибальства в Азовському морі (XXX сесія Українсько-Російської Комісії з питань рибальства в Азовському морі) 24.10.2018 на вимогу народного депутата Рефата Чубарова була припинена** і представники Росії виїхали з території України. Засідання робочих груп Комісії 25.10.2018 не проводились, послуги Асоціацією «Укррибспілка» відповідно до договору від 17.10.2018 № 1 у цей день на суму 58,7 тис. грн не надавалися забезпечення представників української та російської частин Комісії приміщеннями для проведення робочих груп комісії (26 тис. грн); забезпечення представників української делегації Комісії проживанням у

готелі (15 тис. грн); кейтерингове обслуговування (17,7 тис. гривень)). Разом з тим передбачені договором терміни (чотири дні перед початком засідання) щодо звернень сторони на зміну умов договору закінчилися, а Держрибагентством та Асоціацією «Укррибспілка» підписано акт наданих послуг з організації та проведення офіційного міжнародного заходу з питань рибальства в Азовському морі в повному обсязі згідно із специфікацією у сумі 178,9 тис. гривень.

Таким чином, **фактично через обставини, які не могли бути передбачені умовами договору про надання відповідних послуг та не залежали від управлінських рішень Держрибагентства, втрати державного бюджету становили 58,7 тис. гривень.**

***Рекомендація.** Вжити заходів, у тому числі у судовому порядку, щодо повернення Асоціацією «Укррибспілка» бюджетних коштів, сплачених Держрибагентством за неотримані послуги.*

2.1.9. Аудит дотримання законодавства про закупівлі

Аудитом встановлено, що у 2018 році Держрибагентством у порушення вимог частини першої статті 2 та частини першої статті 10 Закону № 922 в системі електронних закупівель не оприлюднено 11 договорів, укладених Держрибагентством на закупівлю товарів та послуг вартістю від 50 тис. грн до 200 тис. гривень.

За фактом неоприлюднення в системі електронних закупівель звітів про укладені 11 договорів (вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тис. грн і є меншою 200 тис. грн) відповідно до вимог законодавства **складено протокол про адміністративне правопорушення, передбачене частиною першою статті 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення, вчинене начальником Управління з питань державної власності, економічного розвитку та державних закупівель (голова тендерного комітету з 28.11.2018 – по теперішній час). Колишньому першому заступнику Голови Держрибагентства (звільнений з посади згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 753-р), який був головою тендерного комітету з 17.02.2017 по 17.10.2018, направлено лист-запрошення з'явитися до Рахункової палати для складання протоколу про адміністративне правопорушення.**

2.2. Аудит територіальних органів та бюджетних установ Держрибагентства

В рамках фінансового аудиту Держрибагентства, з метою оцінки консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності здійснено контрольні заходи семи територіальних органів та трьох бюджетних установ, які перебувають у віданні Держрибагентства та показники діяльності яких включаються до консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності.

Результати контрольних заходів засвідчили окремі недоліки як при використанні коштів державного бюджету, так і при здійсненні фінансово-

господарських операцій. Разом з тим зазначені недоліки та порушення не мали суттєвого впливу на таку звітність. Зокрема:

• **Аудитом витрат на оплату праці встановлено, що в:**

- **Управлінні Державного агентства рибного господарства у м. Києві та Київській області (далі – Київський рибоохоронний патруль)** під час перевірки нарахування заробітної плати керівному складу встановлено, що в розрахунку розміру матеріальної допомоги на соціально-побутові потреби невірно обчислено середньоденну заробітну плату за два попередні місяці (не враховано норми Порядку № 100), як наслідок, **зайво нараховано** одному працівнику **4,6 тис. гривень**.

Вибірковою перевіркою розрахунку відпускних, компенсації за невикористану відпустку та інших компенсаційних виплат при звільненні працівників Київського рибоохоронного патруля порушень не встановлено;

- **Управлінні Державного агентства рибного господарства у Львівській області (далі – Львівський рибоохоронний патруль),** з недотриманням вимог пункту 2 Постанови № 306, восьми особам, які призначені на посади державної служби з випробуванням і яким раніше був присвоєний ранг відповідно до Закону № 3723, та одній особі, призначеній на посаду державної служби з випробуванням, яка мала спеціальне звання (підполковник міліції), надбавки за ранг у період випробування не виплачувались. Під час контрольного заходу сектором бухгалтерського обліку та звітності донараховано надбавку за ранг за період випробування дев'ятьом працівникам у сумі **8,2 тис. гривень**;

- **Управлінні Державного агентства рибного господарства у Дніпропетровській області (далі – Дніпропетровський рибоохоронний патруль)** заробітна плата за дні відряджень державним службовцям нараховувалась з недотриманням статті 42 Закону № 889, відповідно до якої за державним службовцем на весь період відрядження зберігається його посада і заробітна плата. Недотримання зазначеної норми призвело до **зайвих виплат за дні відряджень** п'ятьом державним службовцям, як наслідок, до використання коштів з порушенням законодавства у загальній сумі **2,3 тис. грн**, а також до **недоотримання належної заробітної плати за дні відряджень** п'ятьма державними службовцями на загальну суму **2,9 тис. гривень**.

• **Аудитом нефінансових активів встановлено, що з недотриманням:**

вимог розділу II НП(С)БО 121 «Основні засоби», Плану рахунків та внаслідок неврахування Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів:

- Київським рибоохоронним патрулем обліковано двигуни до човнів замість рахунку 1014 «Машини та обладнання» на субрахунку 1015 «Транспортні засоби» (12 од. загальною вартістю 252 тис. грн) та субрахунку 1018 «Інші основні засоби» (18 од. загальною вартістю

2 468,5 тис. грн), що призвело до викривлення даних у Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс);

- Дніпропетровським рибоохоронним патрулем обліковано двигуни до човнів замість субрахунку 1014 «Машини та обладнання» на субрахунку 1015 «Транспортні засоби» на суму 106,5 тис. грн, на субрахунку 1018 «Інші основні засоби» – 652,3 тис. гривень. Крім того, завищено вартість основних засобів на суму 34,3 тис. грн унаслідок їх збільшення на суму поточного ремонту, що призвело до відображення у фінансовій звітності форми № 1-дс «Баланс» завищених показників на вказану суму;

- Львівським рибоохоронним патрулем на позабалансовому рахунку не обліковуються орендовані приміщення на суму 85,2 тис. грн, що призвело до викривлення даних у Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс). У ході аудиту зазначені приміщення оприбутковано на позабалансовий субрахунок 011 «Орендовані основні засоби розпорядників бюджетних коштів»;

- Вінницьким рибоохоронним патрулем не відображено в бухгалтерському обліку об'єкти основних засобів «мостіння» (майданчик з твердим покриттям) та дерев'яну альтанку, з яких альтанка під час аудиту оприбуткована первісною вартістю 3 тис. гривень;

- ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім С. Т. Артющика», ДУ «Новокаховський рибзавод» не визначено ліквідаційної вартості для об'єктів основних засобів, на які нараховано 100 відс. амортизації (86 од. вартістю 203,4 тис. грн та 97 од. – 306,7 тис. грн) та які продовжують використовуватися. Комісії з визначення ліквідаційної вартості основних засобів наказами директорів рибзаводів не створювались;

- **вимог Наказу № 572** при відображенні результатів інвентаризації Київським рибоохоронним патрулем, Дніпропетровським рибоохоронним патрулем, ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім. С. Т. Артющика», ДУ «Новокаховський рибзавод» у протоколах інвентаризаційної комісії зазначено первісну вартість необоротних активів, а не їх балансову вартість;

- **пункту 6 Положення № 879** Львівським рибоохоронним патрулем проведено щорічну інвентаризацію не у повному обсязі, зокрема, не проведено інвентаризації кредиторської та дебіторської заборгованості та інвентаризації позабалансових рахунків.

Аудитом у ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім С. Т. Артющика» встановлено, що з метою відображення вартості земельної ділянки та права користування земельною ділянкою у бухгалтерському обліку не проведена експертна грошова оцінка земельної ділянки, що перебуває в оперативному використанні рибзаводу площею 344,092 га. При цьому статтею 13 Закону № 1378 визначено, що експертна грошова оцінка земельних ділянок проводиться у разі відображення вартості земельних ділянок та права користування земельними ділянками у бухгалтерському обліку відповідно до законодавства України.

Крім того, з недотриманням вимог Плану рахунків та неврахуванням Методичних рекомендації з обліку основних засобів на балансі Дніпропетровського рибоохоронного патруля обліковуються земельні ділянки площею 2,26 га вартістю **80,3 тис. грн** відповідно до актів на право постійного користування, оформлених на територіальний орган, який ліквідовано. Також обліковуються будівлі та споруди, на які виготовлені технічні паспорти, загальною площею 1995,8 кв. м, вартістю **441,5 тис. гривень**. При цьому у порушення статей 4 і 5 Закону України від 01.07.2004 № 1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» державна реєстрація зазначених будівель і споруд не проведена.

Довідково. На вказану земельну ділянку на час проведення аудиту оформлюються правостановлюючі документи, після чого буде здійснено передання її на баланс Держрибагентства.

Аудитом у Київському рибоохоронному патрулі встановлено розбіжність показників пробігу автомобілів, відображених в шляхових листах за показниками спідометрів. Так, із 12 досліджених автомобілів показники пробігу дев'яти автомобілів за спідометром перевищили показники пробігу, відображені у шляхових листах, на 285 235 км, на що, за розрахунками, витрачено 21 219,7 л палива розрахунковою вартістю 523,4 тис. грн¹⁴, тобто використання державних транспортних засобів у визначених обсягах не підтверджено первинними документами.

Відповідно до пояснення начальника Київського рибоохоронного патруля від 26.02.2019, причинами зазначеної розбіжності стали альтернативні джерела заправки службового транспорту, включаючи заправку цього транспорту інспекторським складом добровільно за власні кошти для забезпечення виконання поставлених перед Київським рибоохоронним патрулем завдань. Викладене створює передумови для неконтрольованого використання транспортних засобів і складання недостовірної фінансової та бюджетної звітності.

Довідково. Відповідно до вимог статті 54 Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» одержання від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошових коштів або іншого майна, нематеріальних активів, майнових переваг, пільг чи послуг державними органами заборонено.

Національною поліцією України, на лист Рахункової палати (від 31 січня 2019 року № 03-341), щодо звернення громадянина (в якому зазначалися окремі факти порушень з боку територіального підрозділу Держрибагентства, включаючи викладене) поінформовано Рахункову палату, що слідчим відділом Шевченківського управління поліції (м. Київ) викладені у зверненні відомості внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочато досудове розслідування.

Крім того, щодо трьох автомобілів встановлено випадки перевищення показників пробігу в шляхових листах порівняно із показниками пробігу за

¹⁴ А саме: бензину А- 95 – 10296,9 л (пробіг 86639 км) розрахунковою вартістю 263,4 тис. грн та дизельного палива – 10922,8 л (пробіг 198596 км) розрахунковою вартістю 260 тис. гривень.

спідометром на 12207 км, у зв'язку з чим списано бензину А-95 в кількості 1837,8 л на суму 47 тис. гривень. Перевищення показників пробігу в шляхових листах зумовлене непрацюючими на цих трьох автомобілях спідометрами і внесенням до шляхових листів показників фактичного пробігу на підставі показників GPS навігаторів. Вихід з ладу спідометрів підтверджений копіями дефектних актів.

Аудитом у Львівському рибоохоронному патрулі також встановлено, що ним у 2018 році придбані запасні частини (автомобільні шини, акумуляторна батарея) на загальну суму 17,6 тис. грн, які відображені в бухгалтерському обліку. При цьому запасні частини вартістю 8,9 тис. грн одразу після придбання списано на фактичні витрати з недотриманням НП(С)БО 123 «Запаси» та неврахуванням Методичних рекомендацій з обліку, а запасні частини вартістю 8,7 тис. грн станом на 01.01.2019 не відображено у Балансі (форма № 1-дс) та Примітках до річної фінансової звітності установи (форма № 5-дс), що є недотриманням пункту 1 статті 11 Закону № 996.

Як наслідок, станом на 01.01.2019 занижено вартість запасів у Балансі (форма № 1-дс) та у Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс) на загальну суму 17,6 тис. грн та завищено вартість фактичних витрат у Звіті про фінансові результати (форма № 2-дс) на 8,9 тис. гривень.

З недотриманням пункту 2 розділу V «Розкриття інформації про запаси в примітках до фінансової звітності» НП(С)БО 123 «Запаси» Львівським рибоохоронним патрулем у Примітках до фінансової звітності не розкрито інформацію щодо методів оцінки запасів.

Дніпропетровським рибоохоронним патрулем у порушення пункту 5 розділу III НП(С)БО 101 у звітній формі № 5-дс «Примітки до річної фінансової звітності» розділу IV «Виробничі запаси» викривлені достовірні дані в частині відображення вартості ТМЦ не в складі малоцінних та швидкозношуваних предметів у сумі 82,6 тис. грн, а в складі інших виробничих запасів, що призвело до відображення недостовірної інформації в звітній формі № 5-дс.

• Аудитом розрахунків з підзвітними особами встановлено, що у:

- **Київському, Львівському, Дніпропетровському та Херсонському рибоохоронних патрулях, ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім. С. Т. Артющика» та ДУ «Новокаховський рибзавод» з недотриманням пункту 4 розділу I Інструкції № 59 не забезпечено співробітників коштами для здійснення поточних витрат під час службового відрядження (авансом), а саме відповідно у сумах: 8,9 тис. грн, 10,4 тис. грн, 8,7 тис. грн, 18,2 тис. грн, 9 тис. грн та 22,5 тис. грн, як наслідок, звіти про використання виданих на відрядження коштів подавались в окремих випадках з порушенням строків подання звітів, кошти відшкодовувались після затвердження звітів про використання коштів;**

- **Вінницькому рибоохоронному патрулі під час аудиту розрахунків з підзвітними особами, який проведено вибіркоким способом, встановлено, що з недотриманням пунктів 2 і 4 Розділу I Інструкції № 59 відшкодовано**

12-ти працівникам 3,6 тис. грн за проведення рибоохоронного рейду за основним місцем роботи, що не є відрядженням;

• **Аудитом інших господарських операцій встановлено, що у:**

Київському рибоохоронному патрулі за результатами проведеної процедури відкритих торгів¹⁵ на придбання пального 24.04.2018 складено та оприлюднено на офіційному веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель (<https://prozorro.gov.ua>) Звіт про результати проведення процедури закупівлі UA-2018-04-10-001256-а, відповідно до якого визначено учасника – ТОВ «Техойл НК», з яким укладено договір від 24.04.2018 № 30 на поставку пального на загальну суму 1 392,6 тис. грн (з ПДВ). Відповідно до видаткових накладних ТОВ «Техойл НК», талони на пальне оплачені Київським рибоохоронним патрулем на суму **1 279,4 тис. гривень**.

За ініціативи ТОВ «Техойл НК», додатковою угодою від 21.05.2018 № 1 внесено зміни до договору в частині збільшення ціни за одиницю товару.

У зв'язку із подальшим збільшенням початкової ціни за одиницю товару на 17 відс. сторони дійшли згоди і розірвали договір шляхом укладання додаткової угоди від 16.10.2018 № 2.

З листопада 2018 року виникли труднощі щодо отоварення талонів на паливо на заправних станціях. Київським рибоохоронним патрулем були вжиті заходи щодо фіксації таких випадків шляхом складання відповідних актів, які були підписані інспекторами без підписання їх представниками заправних станцій. Підтвердженням цього є наявні службові записки державних інспекторів та акти відмов представників заправних станцій, а також відеоматеріали.

Аудитом встановлено, що в Київському рибоохоронному патрулі залишилось недопоставленим пальне в кількості 8,4 тис. л бензину А-95 та 6,1 тис. л дизельного пального на загальну суму 401,8 тис. гривень.

Таким чином, існують ризики нанесення збитків державному бюджету у сумі 401,8 тис. грн у зв'язку з неналежним виконанням ТОВ «Техойл НК» зобов'язань згідно з договором про закупівлю палива (в талонах).

У зв'язку із зазначеним, Київським рибоохоронним патрулем була подана до ТОВ «Техойл НК» претензія від 28.11.2018 № 7-17/7581-18 щодо надання майна у власність та вимога від 27.12.2018 № 7-17/8355-18 щодо повернення майна у власність або повернення коштів, яка залишилась без відповіді.

Крім того, Київський рибоохоронний патруль звернувся до Головного управління Національної поліції (лист від 22.01.2019 № 1-7-5/370-19) та Служби безпеки України (лист від 22.01.2019 № 1-7-5/371-19) з відповідними заявами про вчинення кримінального правопорушення щодо протиправних дій ТОВ «Техойл НК».

¹⁵ Згідно з річним планом закупівель на 2018 рік за предметом закупівлі "бензин А-95 (в талонах), дизельне паливо (в талонах)" (код ДК 021:2015: 09130000-9 – Нафта і дистилати). Очікувана вартість закупівлі 1489 тис. гривень.

Результатом таких дій стало відкриття кримінального провадження з правовою кваліфікацією кримінального правопорушення за частиною третьою статті 190 Кримінального кодексу України. Зазначене підтверджено витягом з єдиного реєстру досудових розслідувань (номер кримінального провадження № 12019000000000085 та дата реєстрації – 02.02.2019). У рамках цього кримінального провадження Київським рибоохоронним патрулем до Шевченківського районного суду м. Києва також подана позовна заява до ТОВ «Техойл НК» від 04.02.2019 № 1-7-9/637-19 про визнання цивільним позивачем у кримінальному провадженні та відшкодуванні майнової шкоди завданої злочином на суму **401,8 тис. гривень.**

***Рекомендація.** Розробити ефективні заходи внутрішнього контролю для реагування на ризики шахрайства з метою запобігання або зменшення їх негативного впливу та забезпечити належне ведення претензійно-позовної роботи.*

У Вінницькому рибоохоронному патрулі та ДУ «Новокаховський рибзавод» перевірку дотримання законодавства про закупівлі проведено вибіркоким способом та встановлено **недотримання вимог Закону № 922, а саме:**

- Вінницьким рибоохоронним патрулем не забезпечено своєчасного оприлюднення звітів про укладені договори. За допущені порушення територіальним управлінням Рахункової палати по Вінницькій, Житомирській, Кіровоградській та Хмельницькій областях (у м. Вінниця) з головою та секретарем тендерного комітету **складено протоколи** про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні порушення;

- ДУ «Новокаховський рибзавод» при здійсненні закупівель товарів, робіт та послуг за КПКВК 2804020 встановлено факт укладення договору на закупівлю вантажного автомобіля з ТОВ «Укравтокомплект ЛТД» вартістю 1 296,0 тис. грн, тендерна пропозиція якого не відповідає вимогам тендерної документації. Так, згідно підпунктом 2.2 Розділу II Додатка № 3 до тендерної документації автомобіль має бути обладнаний дизельним двигуном з турбонаддувом потужністю не менше 125 кВт (170 к. с.), а в пропозиції учасника ТОВ «Укравтокомплект ЛТД» надано інструкцію з експлуатації 4371N2-3902002РЭ, в якій визначено, що потужність двигуна становить 122 кВт, що не відповідає вимогам тендерної документації.

Отже, з недотримання пункту 4 частини першої статті 30 Закону України «Про публічні закупівлі» рибзаводом як замовником не відхилено тендерної пропозиції як такої, що не відповідає умовам тендерної документації.

ВИСНОВКИ

1. Фінансовий аудит Державного агентства рибного господарства (далі – Держрибагентство) засвідчив, що у 2018 році касові видатки Держрибагентства за загальним фондом державного бюджету становили 399 427,8 тис. грн, або 98,9 відс. планового обсягу (403 919,7 тис. грн), за спеціальним – 7 894,6 тис. грн, або 98,5 відс. планового обсягу (8 011,3 тис. гривень).

2. Фінансовий аудит Держрибагентства засвідчив, що кошти державного бюджету використано його апаратом, бюджетними установами на цілі, визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регулюють питання використання бюджетних коштів, крім питань, зазначених у підпунктах 2.1, 2.2 пункту 2 цього рішення. Вказане є підставою для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо законності проведених витрат як апаратом Держрибагентства, так і бюджетними установами, звітність яких входить до консолідованої.

Водночас фінансовим аудитом Держрибагентства виявлено окремі випадки використання бюджетних коштів з недотриманням вимог нормативно-правових актів на загальну суму 433,9 тис. грн, зокрема:

2.1. Зайво виплачено заробітну плату за дні відряджень державним службовцям на загальну суму 402,7 тис. гривень.

2.2. При обміні валюти сплачено не за цільовим призначенням комісію на загальну суму 31,2 тис. грн за КЕКВ 2630 „Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародним організаціям”.

3. Консолідовану фінансову та зведену бюджетну звітність Держрибагентства станом на 01.01.2019 (з урахуванням визначених рівнів суттєвості: 2 376,0 тис. грн – для консолідованої фінансової звітності та 4 073,2 тис. грн – для зведеної бюджетної звітності та крім питань, зазначених у підпункті 5.1 пункту 5 цих висновків) складено в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності в рамках звітування згідно з концептуальною основою достовірного подання, сформовано з дотриманням вимог Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженого наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541, зареєстрованим у Мін'юсті 28.01.2010 за № 103/17398, Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509. Ця звітність забезпечує достовірність даних щодо надходжень, витрат бюджетних коштів і правильно визначає фінансовий стан Держрибагентства в усіх суттєвих аспектах.

Зазначене є підставою для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо консолідованої фінансової та зведеної бюджетної звітності Держрибагентства.

4. Фінансова та бюджетна звітність апарату Держрибагентства станом на 01.01.2019 (з урахуванням визначених рівнів суттєвості: 547,9 тис. грн – для фінансової звітності та 643,5 тис. грн – для бюджетної звітності) не надає достовірної та справедливої інформації про фінансовий та майновий стан, результати фінансової діяльності за 2018 рік, оскільки не відповідає вимогам НП(С)БО 101 та Порядку № 44.

Виявлені викривлення, зазначені у підпунктах 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 пункту 5 висновків, є підставою для надання модифікованого (негативного) висновку щодо фінансової та бюджетної звітності апарату Держрибагентства.

5. Фінансовим аудитом Держрибагентства виявлено викривлення, а саме:

5.1. У порушення норм Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1018/18313, у фінансовій звітності Держрибагентства за 2018 рік у складі нематеріальних активів відображено розробки (дослідження) на загальну суму 33 146,1 тис. грн, які не відповідають критеріям нематеріальних активів, а їх вартість віднесено на витрати установи.

5.2. Занижено вартість активів і валюту балансу при веденні обліку фінансових активів (станом на 01.01.2018 – на 1 403,4 тис. грн, 01.01.2019 – 1 384,4 тис. гривень). В порушення вимог Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим у Мін'юсті 16.01.2016 за № 85/28215, станом на 01.01.2018 та 01.01.2019 на балансі Держрибагентства не відображено вартість 50,0 тис. акцій риболовецької компанії «Fishing Company S.A.», які є власністю Держрибагентства.

5.3. Не відображено як капітальні інвестиції в основні засоби вартість придбаних основних засобів, що призвело до завищення станом на 01.01.2018 вартості основних засобів на 592,8 тис. грн та одночасного заниження вартості незавершених капітальних інвестицій.

5.4. У Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс), затвердженої наказом Мінфіну від 29.11.2017 № 977, зареєстрованим у Мін'юсті 20.12.2017 за № 1539/31407 (далі – Примітки до фінансової звітності), не відображено інформації про операції з пов'язаними сторонами (види та обсяги операцій (сума або частка у загальному обсязі)) та характер цих відносин (загальна вартість 1 296,8 тис. грн), що є недотриманням вимог пункту 8 розділу XI НП(С)БО 101.

6. Аудитом встановлено порушення нижчі рівня визначеної суттєвості, зокрема:

6.1. Не дотримано вимоги Плану рахунків у частині правильного відображення в обліку матеріальних цінностей, а саме:

- у складі запасів обліковувались ТМЦ, які відносяться до малоцінних необоротних матеріальних активів (загальною вартістю станом на 01.01.2018 32,2 тис. грн, 01.01.2019 – 35,4 тис. гривень). При цьому при введенні їх в експлуатацію в першому місяці не нараховано знос – 50,0 відс. вартості, що призвело до завищення вартості активів і валюти балансу станом на 01.01.2018 у сумі 16,1 тис. грн, на 01.01.2019 – 17,7 тис. гривень;

- у складі інших основних засобів (субрахунок 1018) обліковувались активи (станом на 01.01.2018 – 15 од. загальною вартістю 1 109,9 тис. грн, 01.01.2019 – 11 од. загальною вартістю 826,0 тис. грн (двигуни до човнів, бензобак, гвинт гребний)), які підлягають відображенню на інших субрахунках, а саме: на 1014 «Машини та обладнання» станом на 01.01.2018 – 1 107,6 тис. грн, 01.01.2019 – 823,7 тис. грн (двигуни), на 1515 «Запасні частини» станом на 01.01.2018, 01.01.2019 – 2,3 тис. грн (бензобак, гвинт гребний). При цьому надлишкове нарахування зносу (станом на 01.01.2018 – 0,8 тис. грн, 01.01.2019 – 1,0 тис. грн) призвело до заниження валюти балансу.

6.2. У порушення частини п'ятої статті 9 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» не відображено господарські операції з внутрішньої передачі основних засобів та запасів у загальній сумі 184,2 тис. грн (майно передано від Західно-Чорноморського басейнового управління охорони, використання і відтворення водних біоресурсів та регулювання рибальства Держрибагентству та в подальшому Одеському рибоохоронному патрулю), що призвело до заниження вартості надходження та вибуття нефінансових активів у Примітках до фінансової звітності станом на 01.01.2019.

6.3. З недотриманням Держрибагентством та його територіальними органами вимог статті 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378 «Про оцінку земель» у бухгалтерському обліку на субрахунку 1011 «Земельні ділянки» 34 земельні ділянки відображено за вартістю, визначеною нормативною грошовою оцінкою, а не експертною. При цьому Держрибагентством не забезпечено своєчасної перереєстрації земельних ділянок щодо права постійного користування та приймання-передачі їх від територіальних органів, внаслідок чого 19 земельних ділянок, на які оформлюються правовстановлюючі документи, в бухгалтерському обліку Держрибагентства чи його територіальних органів взагалі не відображено.

6.4. У 2018 році Держрибагентством у складі основних засобів відображено програмне забезпечення первісною вартістю 67,2 тис. грн (знос – 67,2 тис. грн), яке не відповідає критеріям основних засобів, не завантажується та не використовується, тобто підлягає списанню з балансу як актив.

6.5. Не дотримано вимоги розділу II Порядку складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору, затвердженого наказом Мінфіну від 13.09.2016 № 818, зареєстрованим в Мін'юсті 07.10.2016 за № 1336/29466, а саме у 2018 році два автомобілі загальною вартістю 1 056,3 тис. грн та малоцінні необоротні матеріальні активи загальною вартістю 82,4 тис. грн використовувались без складених актів введення в експлуатацію основних засобів (групи основних засобів), затверджених керівником установи.

6.6. Не дотримано вимоги Плану рахунків та не враховано Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів для суб'єктів державного сектору, затверджені наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (із змінами та доповненнями), що призвело станом на 01.01.2019 до зниження вартості будівельних матеріалів на 51,4 тис. грн, запасних частин – на 12,8 тис. грн, малоцінних необоротних матеріальних активів – на 35,3 тис. грн та одночасного завищення вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів на 99,5 тис. гривень.

6.7. Допущено зниження нарахування оплати праці працівникам на загальну суму 37,8 тис. грн та надлишкове нарахування у сумі 4,6 тис. грн; завдано збитків державному бюджету у сумі 35,7 тис. гривень.

6.8. Не дотримано вимоги пункту 4 розділу I Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.1998 № 59 (із змінами та доповненнями), зареєстрованим у Мін'юсті 31.03.1998 за № 218/2658, в частині забезпечення працівників коштами для здійснення поточних витрат під час службового відрядження (авансом) (233 випадки), витрати у загальній сумі 569,2 тис. грн відшкодовувались після затвердження звітів про використання коштів. Як наслідок, при вчасному поданні звіти про використання виданих на відрядження коштів затверджувались керівником (заступником Голови) з недотриманням визначеного терміну (від 1 до 91 днів), що призводило до викривлення обліку витрат на відрядження, зокрема, в частині невідображення кредиторської заборгованості за розрахунками з працівниками, направленими у відрядження без авансу.

6.9. У порушення вимог ст. 46 Бюджетного кодексу України щодо дотримання порядку стадій виконання бюджету за видатками спожито комунальних послуг до взяття бюджетних зобов'язань на загальну суму 156,8 тис. гривень.

6.10. Завищено у 2018 році вартість відшкодування комунальних послуг на 41,4 тис. грн (теплопостачання – на 32,0 тис. грн, водопостачання – на 9,3 тис. грн та електропостачання – на 0,1 тис. грн) згідно з укладеним з ДП «Укррибпроект» договором про відшкодування комунальних послуг.

6.11. Встановлено ризики нанесення збитків державному бюджету у розмірі 941,6 тис. грн у зв'язку з неналежним виконанням ТОВ «Техойл НК» зобов'язань згідно з договорами про закупівлю палива (в талонах) (з яких: 539,8 тис. грн згідно з укладеним Держрибагентством договором від 16.05.2018 № 27; 401,8 тис. грн згідно з укладеним Управлінням Державного агентства рибного господарства у м. Києві та Київській області договором від 24.04.2018 № 30).

6.12. Встановлено, що через обставини, які не могли бути передбачені умовами договору про надання послуг з організації міжнародних заходів з регулювання питань сталого використання водних біоресурсів в Азовському морі та на території України і не залежали від управлінських рішень Держрибагентства, втрати державного бюджету становили 58,7 тис. гривень.

7. Держрибагентством у порушення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1019/18314, та через недотримання Методичних рекомендацій з обліку запасів, не забезпечено ведення матеріально відповідальною особою обліку запасів у місцях зберігання та кількісного обліку активів в експлуатації. Крім того, періодична звірка фактичної наявності запасів з даними бухгалтерського обліку не здійснювалась, типова форма обліку та списання запасів – накладна (вимога) для оформлення прийняття та видачі матеріальних цінностей не складалась; аналітичний облік вівся без зазначення місць зберігання та матеріально відповідальних осіб. Списання запасів загальною вартістю 536,8 тис. грн здійснено без участі комісії зі списання матеріальних цінностей та оформлення типової форми обліку та списання запасів – акта списання.

8. Держрибагентством та Вінницьким рибоохоронним патрулем допущено порушення законодавства про закупівлі, а саме у 2018 році в системі електронних закупівель не оприлюднено звіти про 11 (загальною вартістю 1 077,9 тис. грн) та 4 договори (загальною вартістю 95,6 тис. грн), укладених про закупівлю товарів та послуг, що є недотриманням вимог абзацу п'ятого частини першої статті 2 та абзацу одинадцятого частини першої статті 10 Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі».

ДУ «Новокаховський рибзавод» як замовником не відхилено тендерної пропозиції як такої, що не відповідає умовам тендерної документації, при закупівлі вантажного автомобіля вартістю 1 296,0 тис. грн, що є недотриманням пункту 4 частини першої статті 30 Закону № 922.

9. Неналежний стан функціонування системи внутрішнього контролю призвів до порушень та недоліків при веденні бухгалтерського обліку, які вплинули на фінансову та бюджетну звітність.

9.1. У Держрибагентстві передбачено такі процедури внутрішнього контролю, як авторизація та інвентаризація, структуру яких розроблено згідно з потребами здійснення відповідних господарських операцій. При цьому належно застосовується лише процедура авторизації.

9.2. Планами проведення внутрішніх аудитів не передбачалися і не здійснювалися перевірки правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності фінансової і бюджетної звітності апарату Держрибагентства, що посилювало відповідні ризики.

9.3. При відображенні результатів інвентаризації активів і зобов'язань, які обліковувались на балансових і позабалансових рахунках Держрибагентства станом на 01.11.2018, у протоколі інвентаризаційної комісії зазначено первісну вартість необоротних активів – 89 124,5 тис. грн, а не балансову вартість (47 398,4 тис. грн), що є недотриманням вимог наказу Мінфіну від 17.06.2015 № 572 «Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації».

При цьому в протоколі не відображено кількість необоротних активів та запасів; не складено акт інвентаризації дебіторської або кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув і яка планується до списання; інвентаризаційні описи не містять прізвищ та підписів матеріально відповідальних осіб, підпису особи, яка перевірила дані цих описів.

Крім того, не враховано вимоги Кодексу законів про працю України (стаття 135¹) та Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів для суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11: у більшості випадків матеріально відповідальні особи наказами не призначались та договори про повну індивідуальну матеріальну відповідальність не укладались.

10. Положення про Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Державного агентства рибного господарства України, затверджене Головою Держрибагентства 27.12.2016, не відповідає вимогам Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59, у частині визначення основних завдань та функцій бухгалтерської служби. При цьому Положення про відділ бухгалтерського обліку та звітності, який є структурним підрозділом цього управління, містить завдання та функції бухгалтерської служби. Фактично функції бухгалтерської служби виконує відділ бухгалтерського обліку та звітності на чолі з начальником, а не головний бухгалтер, як передбачено пунктом 9 Типового положення № 59.

11. Аудитом, проведеним у територіальних органах та бюджетних установах Держрибагентства, встановлено, що неналежна організація бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю у цих органах та установах спричинила численні порушення як при використанні бюджетних коштів, так і складанні фінансової та бюджетної звітності.

11.1. Аудитом витрат на оплату праці встановлено, що недотримання вимог Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100, в Київському рибоохоронному патрулі призвело до завищеного нарахування матеріальної допомоги на соціально-побутові потреби в сумі 4,6 тис. гривень. У Львівському рибоохоронному патрулі в порушення вимог пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 306 «Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями» не нараховано надбавку за ранг за випробувальний термін у сумі 8,2 тис. гривень.

11.2. За результатами аудиту нефінансових активів встановлено:

- в порушення вимог розділу II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1017/18312, Плану рахунків та

внаслідок неврахування Методичних рекомендацій з обліку основних засобів:

- Київським рибоохоронним патрулем двигуни до човнів замість субрахунка 1014 «Машини та обладнання» обліковано на субрахунках 1015 «Транспортні засоби» (загальна вартість 252,0 тис. грн) та 1018 «Інші основні засоби» (2 468,5 тис. грн), що призвело до викривлення даних у Примітках до фінансової звітності,

- Дніпропетровським рибоохоронним патрулем двигуни до човнів замість субрахунка 1014 «Машини та обладнання» обліковано на субрахунках 1015 «Транспортні засоби» (загальна вартість 106,5 тис. грн) та 1018 «Інші основні засоби» (652,3 тис. гривень). Крім того, вартість основних засобів завищено на 34,3 тис. грн (поточний ремонт), що призвело до завищення показників на вказану суму у фінансовій звітності форми № 1-дс «Баланс»,

- Львівським рибоохоронним патрулем на позабалансовому рахунку не обліковано орендовані приміщення на суму 85,2 тис. грн, що призвело до викривлення даних у Примітках до фінансової звітності,

- Вінницьким рибоохоронним патрулем не відображено в бухгалтерському обліку об'єкти основних засобів «мостіння» (майданчик з твердим покриттям) та дерев'яну бесідку (бесідку під час аудиту оприбутковано первісною вартістю 3,0 тис. грн),

- ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім С. Т. Артющика», ДУ «Новокаховський рибзавод» не визначено ліквідаційної вартості для об'єктів основних засобів, на які нараховано 100 відс. амортизації (86 од. вартістю 203,4 тис. грн та 97 од. – 306,7 тис. грн) та які продовжують використовуватися. Комісії з визначення ліквідаційної вартості основних засобів наказами директорів рибзаводів не створювались.

- Київським рибоохоронним патрулем, Дніпропетровським рибоохоронним патрулем, ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім. С.Т. Артющика», ДУ «Новокаховський рибзавод» при відображенні результатів щорічної інвентаризації у протоколах інвентаризаційної комісії відображено первісну вартість необоротних активів, а не їх балансову вартість, що є недотриманням вимог Наказу № 572,

- Львівським рибоохоронним патрулем щорічну інвентаризацію проведено не у повному обсязі, зокрема не проведено інвентаризацію кредиторської та дебіторської заборгованості та позабалансових рахунків, що є недотриманням пункту 6 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879, зареєстрованим у Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142;

- непроведення експертної грошової оцінки земельної ділянки, що знаходиться в оперативному використанні ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім С. Т. Артющика» площею 344,092 га з метою відображення її вартості у бухгалтерському обліку;

- в порушення вимог Плану рахунків та недотримання Методичних рекомендації з обліку основних засобів Дніпропетровським рибоохоронним патрулем земельні ділянки площею 2,26 га вартістю 80,3 тис. грн обліковано відповідно до актів на право постійного користування, оформлених на територіальний орган, що ліквідований. Також обліковано будівлі та споруди, на які виготовлено технічні паспорти, загальною площею 1995,8 кв. м, вартістю 441,5 тис. грн, проте їх державну реєстрацію не проведено, що є недотриманням статей 4 і 5 Закону України від 01.07.2004 № 1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»;

- в порушення частини першої статті 11 Закону № 996 у балансі та Примітках до фінансової звітності Львівським рибоохоронним патрулем не відображено запасні частини вартістю 8,7 тис. грн, списано запасні частини вартістю 8,9 тис. грн на фактичні витрати. Як наслідок, станом на 01.01.2019 занижено вартість запасів на загальну суму 7,6 тис. грн та завищено вартість фактичних витрат у звіті про фінансові результати на 8,9 тис. грн;

- у Примітках до фінансової звітності не наведено інформації щодо діапазону строків корисного використання основних засобів та не розкрито інформації щодо методів оцінки запасів, чим не дотримано вимоги розділу VII НП(С)БО 121 та розділу V НП(С)БО 123;

- в порушення пункту 5 розділу III НП(С)БО 101 Дніпропетровським рибоохоронним патрулем у Примітках до фінансової звітності в розділі IV «Виробничі запаси» в складі малоцінних та швидкозношуваних предметів не відображено ТМЦ у сумі 82,6 тис. грн (відображено в складі інших виробничих запасів).

11.3. В порушення вимог пункту 4 розділу I Інструкції № 59 окремими бюджетними установами не забезпечено співробітників коштами для здійснення поточних витрат під час службового відрядження (авансом): у Київському рибоохоронному патрулі на суму 8,9 тис. грн, Львівському – 10,4 тис. грн, Дніпропетровському – 8,7 тис. грн, Херсонському – 18,2 тис. грн, ДУ «Дніпровський осетровий рибзавод ім. С. Т. Артющика» – 9,0 тис. грн та ДУ «Новокаховський рибзавод» – 22,5 тис. гривень. Кошти відшкодовувались після затвердження звітів про використання коштів; звіти про використання коштів, виданих на відрядження, в окремих випадках подавались з порушенням термінів.

У Вінницькому рибоохоронному патрулі з недотриманням пунктів 2 і 4 Інструкції № 59 відшкодовано 3,6 тис. грн за проведення рибоохоронного рейду за основним місцем роботи, що не є відрядженням.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати фінансового аудиту Державного агентства рибного господарства України поінформувати **Верховну Раду України**.

2. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати **Кабінету Міністрів України**.

3. Рішення Рахункової палати надіслати Міністерству аграрної політики та продовольства України як головному розпоряднику коштів державного бюджету і рекомендувати забезпечити:

здійснення належного внутрішнього контролю за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань і витрачанням бюджетних коштів розпорядниками нижчого рівня;

усунення Державним агентством рибного господарства України виявлених аудитом порушень і недоліків.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Державному агентству рибного господарства України і рекомендувати:

- ініціювати внесення змін до Положення про Державне агентство рибного господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 895, в частині вилучення слів «спеціально уповноважений орган державного нагляду за безпекою мореплавства флоту рибного господарства»;

- вжити заходів щодо:

- внесення змін до Положення про Управління фінансів, бухгалтерського обліку та звітності Державного агентства рибного господарства України у частині приведення у відповідність до Закону № 996 та Типового положення № 59, зокрема визначення повноважень керівника бухгалтерської служби (головного бухгалтера);

- проведення:

суцільної інвентаризації, яка повинна охопити всі активи установи незалежно від місцезнаходження (у тому числі предмети, що перебувають на модернізації, у ремонті) та технічного стану;

внутрішніх аудитів, зокрема апарату Держрибагентства та бюджетних установ, звітність яких включена до консолідованої;

- забезпечення:

дотримання вимог Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 28.02.2017 № 307, зареєстрованим у Мін'юсті 21.03.2017 за № 384/30252, та Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509, в частині підписання фінансової та бюджетної звітності безпосередньо головним бухгалтером; Закону України «Про державну службу», Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100, а також застосування належних заходів внутрішнього контролю при нарахуванні оплати праці згідно із законодавством;

заповнення вакантних посад відділу внутрішнього аудиту;

виплати працівникам коштів для здійснення поточних витрат під час службового відрядження (авансом) та посилення контролю за складанням та затвердженням звітів про використання коштів, виданих на відрядження;

належного обліку результатів наукових розробок як нематеріальних активів, проведення їх інвентаризації щодо наявності та чинності документів, що засвідчують правомірність набуття прав власності чи їх частини на об'єкти інтелектуальної власності (патентів, свідоцтв, дипломів, ліцензій, договорів);

належного обліку нефінансових активів та складання фінансової звітності з дотриманням вимог НП(С)БО 101, 121, 123, Плану рахунків та з урахуванням Методичних рекомендацій з обліку основних засобів, Методичних рекомендацій з обліку запасів, а також складання фінансової звітності;

розкриття інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності, з дотриманням вимог НП(С)БО 101 щодо наведення у Примітках до фінансової звітності інформації про операції з пов'язаними сторонами;

визначення предмета закупівлі відповідно до Єдиного закупівельного словника, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749, при укладанні договорів про закупівлю послуг з виконання науково-технічних робіт;

повернення або врахування при наступних оплатах надмірно сплаченого ДП «Укррибпроект» відшкодування комунальних послуг та посилення внутрішнього контролю за оплатою рахунків з відшкодування комунальних послуг в орендованих приміщеннях;

розроблення ефективних заходів внутрішнього контролю для реагування на ризики зовнішнього шахрайства з метою запобігання або зменшення їх негативного впливу та належного ведення претензійно-позовної роботи; проведення складних господарських операцій, пов'язаних з обміном валюти, з дотриманням вимог Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333, щодо визначення економічної сутності операцій при оплаті комісії за обмін валюти;

вжиття заходів, у тому числі у судовому порядку, щодо повернення Асоціацією «Укррибспілка» бюджетних коштів, сплачених Держрибагентством за неотримані послуги;

дотримання законодавства з питань праці з метою недопущення збитків державного бюджету;

своєчасності укладання договорів про надання комунальних послуг; проведення звірки та складання відповідного акта розрахунків за отримані комунальні послуги;

- проведення службових розслідувань та притягнення до відповідальності осіб, винних у допущенні порушень та недоліків, встановлених аудитом.

5. Надіслати Генеральній прокуратурі України рішення Рахункової палати у порядку інформування про встановлені ризики нанесення збитків державному бюджету у розмірі 941,6 тис. грн у зв'язку з неналежним

виконанням ТОВ «Техойл НК» зобов'язань згідно з договорами про закупівлю палива (в талонах).

6. Надіслати Національній поліції України копію рішення Рахункової палати «Про розгляд Звіту про результати фінансового аудиту Державного агентства рибного господарства України».

Член Рахункової палати

В. П. Богун

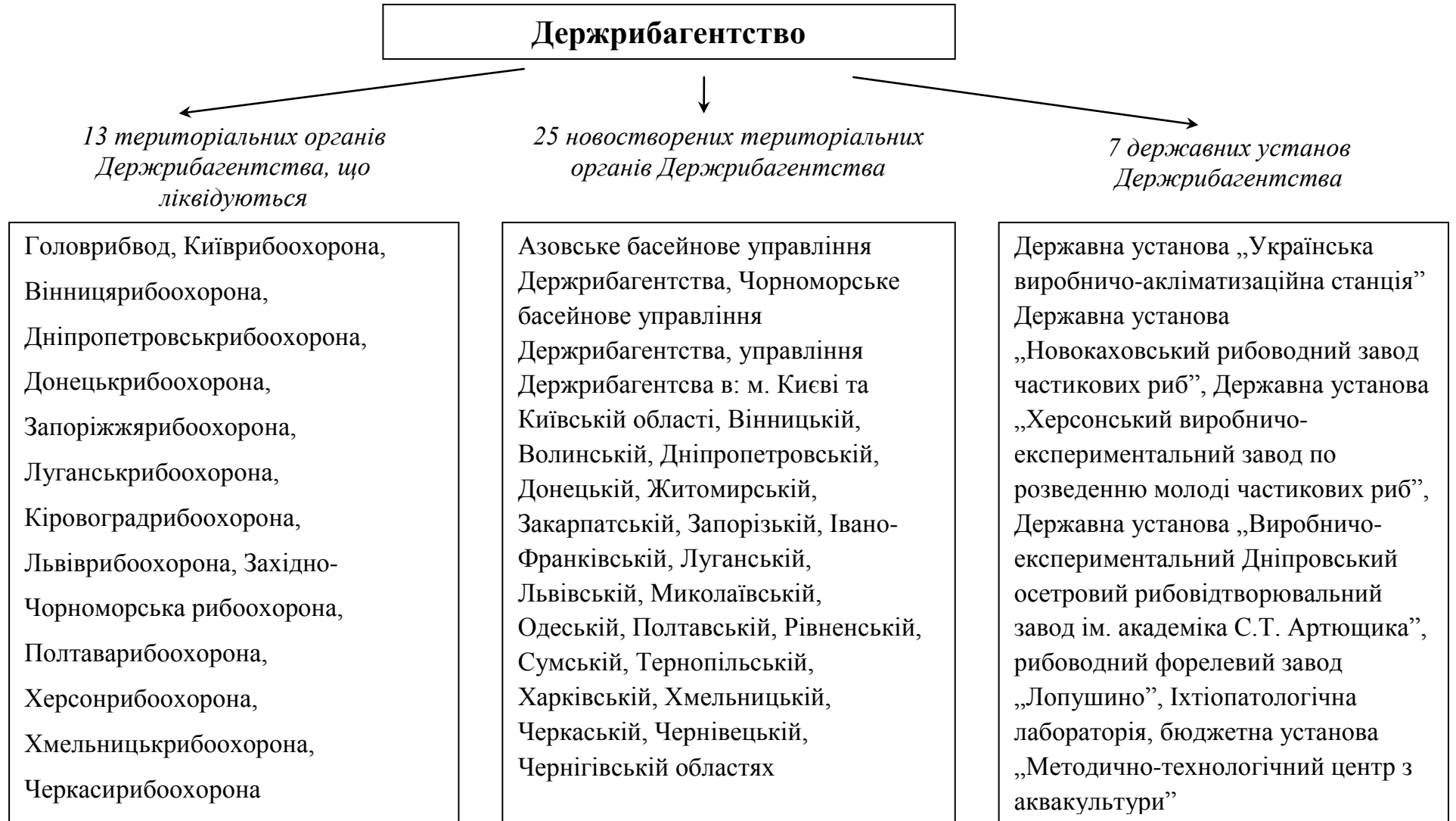

Схема 1. Організаційна структура Держрибагентства

Схема 2. Організаційна структура процедури внутрішнього контролю «Інвентаризація».

Структура нарахованої заробітної плати за видами оплати

тис. грн

Вид оплат	Сума, грн	Питома вага в зальній сумі, %
Посадові оклади	11332,3	28,05
Надбавка за ранг	449,1	1,11
Надбавка за вислугу років	2727,1	6,75
Надбавка за виконання особливо важливої роботи	687,2	1,70
Надбавка за інтенсивність праці	1756,9	4,35
Надбавка за високі досягнення	358,5	0,89
Надбавка за доступ до державної таємниці	60,3	0,15
Премія	12303,2	30,45
Оплата днів відряджень	1205,7	2,98
Оплата днів тимчасової непрацездатності (за рахунок ФОП)	285,2	0,71
Оплата днів відпусток	2650,3	6,56
Компенсація днів невикористаних відпусток	246,1	0,61
Грошова (матеріальна) допомога	5636,9	13,95
Інші виплати (виплати середнього заробітку за дні навчання, за ненормований робочий день, прибирання туалетів, ведення військового обліку, доплата до мінімальної зарплати інше)	503,1	1,25
Виплати за трудовими угодами	168,8	0,42
Безспірне списання коштів за вимушений прогул	29,3	0,07
РАЗОМ	40400,0	100,00